

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ОЦІНКА

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка 4 курсу групи 472-3

денної форми навчання

спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»

Гатеж Юлія Романівна _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Марусяк Наталія Леонідівна _____

*До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ червня 2026 р.*

*Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ доц. Харабара В.М.*

Чернівці – 2026

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні основи фінансового потенціалу підприємства	6
1.1. Сутність, функції та принципи фінансового потенціалу підприємства	6
1.2. Структура фінансового потенціалу та фактори його формування	12
1.3. Методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства	18
Розділ 2. Оцінка фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті»	23
2.1. Аналіз фінансових ресурсів та рівня фінансової стійкості товариства	23
2.2. Характеристика структури активів, ліквідності та платоспроможності торгівельного підприємства	35
2.3. Аналіз впливу ефективності діяльності ТОВ «Меблі Сіті» на його фінансовий потенціал	43
Розділ 3. Напрями підвищення фінансового потенціалом ТОВ «Меблі Сіті»	49
3.1. Резерви зміцнення фінансового потенціалу товариства	49
3.2. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті»	55
3.3. Вдосконалення системи фінансового планування для формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі	60
Висновки	68
Список використаних джерел	74
Додатки	

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання, що характеризуються високим рівнем економічної нестабільності, посиленням конкуренції, інфляційними процесами та впливом глобальних і національних кризових явищ, особливого значення набуває забезпечення ефективного функціонування підприємств. Одним із ключових чинників, що визначає стійкість, конкурентоспроможність та перспективи розвитку суб'єктів господарювання, є їх фінансовий потенціал. Саме фінансовий потенціал формує можливості підприємства щодо мобілізації фінансових ресурсів, їх раціонального використання та забезпечення стабільного розвитку в довгостроковій перспективі.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах нестабільного економічного середовища. Недостатній рівень ліквідності, нераціональна структура активів, зростання витрат та обмеженість інвестиційних можливостей стримують розвиток підприємств і знижують їх фінансову стійкість. У зв'язку з цим особливої ваги набуває дослідження теоретичних засад фінансового потенціалу, удосконалення методичних підходів до його оцінки та обґрунтування практичних рекомендацій щодо його зміцнення.

Ступінь наукової розробленості проблеми. Питання формування, оцінки та розвитку фінансового потенціалу підприємств знайшли відображення у працях вітчизняних і зарубіжних учених. Значний внесок у дослідження цієї проблематики зробили такі науковці, як Акімова О., Богма О., Бова В., Височанська А., Гайбура Ю. Іщенко Н. та інші. У їх роботах розкрито сутність фінансового потенціалу, його структуру, фактори формування та методи оцінювання. Водночас, незважаючи на значну кількість досліджень, окремі аспекти залишаються дискусійними, зокрема питання комплексної оцінки фінансового потенціалу та визначення ефективних напрямів його підвищення в умовах сучасних економічних викликів.

Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо оцінки та підвищення фінансового потенціалу підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- розкрити сутність, функції та принципи фінансового потенціалу;
- визначити структуру фінансового потенціалу та фактори його формування;
- узагальнити методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу;
- здійснити оцінку складових фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті»;
- проаналізувати фінансові ресурси та рівень фінансової стійкості підприємства;
- дослідити структуру активів, ліквідність і платоспроможність підприємства;
- оцінити вплив ефективності діяльності на фінансовий потенціал;
- визначити резерви зміцнення фінансового потенціалу підприємства;
- обґрунтувати заходи щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті»;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення системи фінансового планування торговельного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування та використання фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти оцінки та підвищення фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті».

Методологічною основою дослідження є сукупність загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, що забезпечують комплексний підхід до вивчення фінансового потенціалу. Теоретичною базою виступають наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань фінансового менеджменту, економічного аналізу та фінансової стійкості підприємств.

У процесі дослідження використано такі методи: аналіз і синтез – для узагальнення теоретичних підходів; порівняння – для оцінки динаміки фінансових показників; економіко-статистичні методи – для обробки та аналізу даних; коефіцієнтний аналіз – для оцінки ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості; графічний і табличний методи – для наочного відображення результатів; методи узагальнення та систематизації – для формулювання висновків і рекомендацій.

Інформаційну базу дослідження становлять нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, статистичні матеріали, фінансова звітність ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 роки, а також інші аналітичні та інформаційні джерела.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання запропонованих рекомендацій для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, зміцнення фінансової стійкості та забезпечення сталого розвитку підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалаврського рівня вищої освіти включає: вступ, основну частину, висновки. Результати кваліфікаційного дослідження викладені на 79 сторінках, список використаних джерел включає 43 найменувань. Робота містить 13 таблиць, 4 рисунка та 3 додатка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, функції та принципи фінансового потенціалу підприємства

У сучасних умовах розвитку економіки фінансовий потенціал підприємства виступає однією з ключових категорій, що визначає можливості суб'єкта господарювання забезпечувати ефективну діяльність, фінансову стійкість та довгостроковий розвиток. Його значення особливо зростає в умовах нестабільності, підвищених ризиків і необхідності адаптації до змін зовнішнього середовища.

Поняття «потенціал» загалом трактується як сукупність можливостей, ресурсів і резервів, які можуть бути використані для досягнення певних цілей. У контексті діяльності підприємства потенціал відображає здатність до розвитку, зростання та досягнення стратегічних результатів. Як зазначається у дослідженні, присвяченому ідентифікації потенціалу підприємства, він є комплексною категорією, що включає різні складові та визначає можливості функціонування суб'єкта господарювання.

Фінансовий потенціал є складовою загального економічного потенціалу підприємства та водночас виступає його базовим елементом. У науковій літературі існує декілька підходів до трактування сутності фінансового потенціалу. Так, у праці Бови В. та Хринюк О. фінансовий потенціал визначається як сукупність фінансових ресурсів, які перебувають у розпорядженні підприємства і можуть бути використані для забезпечення його діяльності та розвитку [4]. Такий підхід підкреслює ресурсну природу фінансового потенціалу.

Разом з тим, сучасні дослідники розширюють трактування цієї категорії. Зокрема, у статті Сидорчук І. та Рогатюка В. фінансовий потенціал підприємства розглядається як сукупність фінансових можливостей, які

трансформуються у фінансові ресурси під впливом управлінських рішень і використовуються для досягнення стратегічних цілей розвитку підприємства [37]. У цьому визначенні акцент зроблено на динамічному характері фінансового потенціалу та ролі управління у його формуванні.

Подібної позиції дотримуються Заборовець О. та Кононенко Н., які визначають фінансовий потенціал як інтегральну характеристику, що відображає рівень забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, а також ефективність їх використання [20]. Таким чином, фінансовий потенціал розглядається не лише як ресурс, а й як результативна категорія.

У сучасних дослідженнях фінансовий потенціал дедалі частіше трактується як комплексна економічна категорія, що поєднує ресурси, можливості та результати діяльності підприємства. Зокрема, у роботі Швиданенка О. та Швиданенка В. фінансовий потенціал визначається як здатність підприємства трансформувати наявні та потенційні ресурси у фінансові результати, спрямовані на досягнення максимальної ефективності та прибутковості [42]. Такий підхід відображає стратегічний характер фінансового потенціалу.

Важливим аспектом розуміння сутності фінансового потенціалу є його взаємозв'язок з економічним потенціалом підприємства. Як зазначає Гайбура Ю., фінансово-економічний потенціал формується в результаті взаємодії фінансових та економічних ресурсів і можливостей, що забезпечують функціонування підприємства в умовах нестабільного середовища [6]. Це свідчить про інтеграційний характер фінансового потенціалу.

З огляду на різноманітність підходів до трактування сутності фінансового потенціалу, доцільно виділити основні концептуальні підходи до його визначення, кожен з яких відображає окремі аспекти цієї складної економічної категорії та розкриває її зміст з різних позицій.

Ресурсний підхід є одним із найбільш поширених у науковій літературі. Відповідно до нього фінансовий потенціал розглядається як сукупність фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні підприємства та

можуть бути використані для здійснення господарської діяльності. До таких ресурсів відносять власний капітал, позикові кошти, залучені інвестиції, грошові потоки тощо. Основна увага у межах цього підходу приділяється кількісній оцінці ресурсної бази підприємства, її достатності та структури. Разом з тим, недоліком ресурсного підходу є обмежене врахування ефективності використання цих ресурсів, оскільки сам факт їх наявності ще не гарантує досягнення високих результатів діяльності.

Функціональний підхід акцентує увагу на здатності підприємства ефективно використовувати наявні фінансові ресурси у процесі здійснення господарської діяльності. У цьому контексті фінансовий потенціал визначається не стільки обсягом ресурсів, скільки рівнем організації фінансового менеджменту, якістю управлінських рішень, ефективністю розподілу та використання фінансових потоків. Важливе значення набувають такі характеристики, як оборотність капіталу, рентабельність, ефективність інвестицій. Таким чином, функціональний підхід дозволяє оцінити реальні можливості підприємства генерувати фінансові результати за рахунок раціонального використання ресурсів.

Результативний підхід передбачає оцінку фінансового потенціалу через досягнуті фінансові результати діяльності підприємства. У межах цього підходу основними індикаторами виступають показники прибутковості, рентабельності, фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності. Фінансовий потенціал у цьому випадку розглядається як відображення здатності підприємства забезпечувати позитивні фінансові результати та створювати додану вартість. Перевагою цього підходу є його орієнтація на практичні результати діяльності, однак він має і певні обмеження, оскільки не враховує приховані резерви та потенційні можливості підприємства, які ще не реалізовані.

Системний підхід є найбільш комплексним і сучасним, оскільки розглядає фінансовий потенціал як складну динамічну систему взаємопов'язаних елементів. У цьому випадку фінансовий потенціал включає

не лише фінансові ресурси, але й механізми їх формування, розподілу та використання, а також зовнішні та внутрішні фактори впливу. Системний підхід передбачає врахування взаємозв'язків між окремими складовими потенціалу, їх взаємодії та синергетичного ефекту. Це дозволяє більш повно оцінити можливості підприємства щодо забезпечення фінансової стійкості та розвитку в умовах змінного середовища.

Таким чином, кожен із розглянутих підходів має свої переваги та обмеження, що обумовлює доцільність їх комплексного використання при дослідженні фінансового потенціалу підприємства. Поєднання ресурсного, функціонального, результативного та системного підходів дозволяє сформувати цілісне уявлення про фінансовий потенціал як багатогранну економічну категорію, що відображає не лише наявні ресурси, але й ефективність їх використання та можливості подальшого розвитку підприємства.

Сутність фінансового потенціалу підприємства найбільш повно розкривається через його функції, які відображають напрями реалізації фінансових можливостей у процесі господарської діяльності. До основних функцій фінансового потенціалу належать забезпечення фінансової стійкості підприємства, фінансування поточної діяльності, підтримка інвестиційної активності та забезпечення стратегічного розвитку.

Передусім, функція забезпечення фінансової стійкості полягає у формуванні такої структури фінансових ресурсів, яка гарантує платоспроможність, ліквідність і незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. Реалізація цієї функції дає змогу підприємству своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, мінімізувати ризики банкрутства та забезпечувати стабільність функціонування навіть в умовах економічної нестабільності.

Не менш важливою є функція фінансування поточної діяльності, яка передбачає забезпечення підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення операційної діяльності. Йдеться про фінансування виробничих

процесів, закупівлю сировини, оплату праці, покриття адміністративних витрат тощо. Ефективна реалізація цієї функції сприяє безперервності виробництва та підвищенню ефективності господарської діяльності.

Інвестиційна функція фінансового потенціалу полягає у забезпеченні можливостей підприємства здійснювати капітальні вкладення, впроваджувати інновації, модернізувати виробництво та розширювати масштаби діяльності. Наявність достатнього фінансового потенціалу дозволяє підприємству не лише підтримувати поточну діяльність, а й формувати основу для майбутнього зростання.

Особливе значення має функція забезпечення розвитку підприємства, яка передбачає формування фінансових передумов для реалізації стратегічних цілей. Саме через фінансовий потенціал підприємство отримує можливість адаптуватися до змін зовнішнього середовища, впроваджувати нові бізнес-моделі та підвищувати свою конкурентоспроможність. У сучасних дослідженнях підкреслюється, що фінансовий потенціал є ключовим чинником формування фінансової стратегії підприємства та забезпечення його ринкових позицій, оскільки визначає межі можливих стратегічних рішень.

Окрім зазначених, до функцій фінансового потенціалу доцільно також віднести контрольну та стимулюючу функції. Контрольна функція проявляється у можливості оцінки ефективності використання фінансових ресурсів, тоді як стимулююча функція пов'язана з формуванням мотивації до підвищення результативності фінансово-господарської діяльності.

Не менш важливим є розгляд принципів формування фінансового потенціалу, які визначають базові засади його ефективного створення та використання. До ключових принципів належать принципи ефективності, збалансованості, адаптивності та цільової спрямованості.

Принцип ефективності передбачає раціональне використання фінансових ресурсів з метою досягнення максимального результату при мінімальних витратах. Він орієнтує підприємство на підвищення

рентабельності, оптимізацію витрат і забезпечення високої віддачі від використання фінансових ресурсів.

Принцип збалансованості полягає у забезпеченні оптимального співвідношення між різними джерелами фінансування, а також між доходами і витратами підприємства. Дотримання цього принципу сприяє підтриманню фінансової стійкості та мінімізації фінансових ризиків.

Принцип адаптивності відображає здатність фінансового потенціалу швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища, зокрема економічні кризи, зміни ринкової кон'юнктури, податкової політики чи фінансових умов. Гнучкість у формуванні та використанні фінансових ресурсів дозволяє підприємству зберігати стабільність у динамічних умовах господарювання.

Принцип цільової спрямованості передбачає орієнтацію фінансового потенціалу на досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. Усі фінансові ресурси повинні використовуватися відповідно до визначених пріоритетів розвитку, що забезпечує узгодженість фінансової політики із загальною стратегією підприємства.

Крім зазначених, у науковій літературі також виділяють такі додаткові принципи, як принцип оптимальності структури капіталу, принцип прозорості фінансових потоків та принцип ризик-орієнтованості. Вони доповнюють базові підходи та сприяють підвищенню ефективності управління фінансовим потенціалом.

Таким чином, функції та принципи фінансового потенціалу тісно взаємопов'язані між собою і визначають як його зміст, так і механізми реалізації. Їх комплексне врахування дозволяє забезпечити ефективне формування та використання фінансового потенціалу підприємства, що є необхідною умовою його стабільного розвитку та підвищення конкурентоспроможності в сучасних умовах господарювання.

Таким чином, фінансовий потенціал підприємства є складною багатогранною категорією, що поєднує фінансові ресурси, можливості їх використання та результати фінансової діяльності. Його сутність полягає у

здатності підприємства забезпечувати ефективне функціонування та розвиток за рахунок оптимального формування і використання фінансових ресурсів.

Проведений аналіз наукових підходів свідчить про відсутність єдиного універсального визначення фінансового потенціалу, що обумовлено складністю та багатогранністю цієї категорії. Водночас більшість дослідників сходяться на думці, що фінансовий потенціал є важливим інструментом управління підприємством, який визначає його фінансову стійкість, конкурентоспроможність та перспективи розвитку.

Отже, узагальнюючи наукові підходи, фінансовий потенціал підприємства доцільно визначати як сукупність фінансових ресурсів, можливостей їх ефективного використання та здатності підприємства забезпечувати стабільний розвиток і досягнення стратегічних цілей. Саме таке комплексне розуміння дозволяє найбільш повно відобразити сутність цієї економічної категорії та її значення у сучасних умовах господарювання.

1.2. Структура фінансового потенціалу та фактори його формування

Фінансовий потенціал підприємства є складною багаторівневою економічною категорією, що формується під впливом різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів та включає сукупність взаємопов'язаних елементів. Його структура визначає можливості підприємства щодо забезпечення ефективної діяльності, фінансової стійкості та стратегічного розвитку. У науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення структури фінансового потенціалу, що пояснюється складністю та багатогранністю цього явища.

Більшість вітчизняних дослідників розглядають структуру фінансового потенціалу як систему взаємопов'язаних складових, серед яких ключовими є фінансові ресурси, фінансова стійкість, ліквідність, інвестиційний потенціал та результативність діяльності. Зокрема, у дослідженні Заборовець О. та

Кононенко Н. фінансовий потенціал визначається як інтегральна характеристика, що включає ресурсну базу підприємства та ефективність її використання [16].

Першою і базовою складовою фінансового потенціалу є фінансові ресурси підприємства, які включають власний капітал, позикові кошти та залучені фінансові ресурси. Саме вони формують матеріальну основу для здійснення господарської діяльності. Обсяг, структура та доступність фінансових ресурсів визначають можливості підприємства щодо фінансування операційної та інвестиційної діяльності. Як зазначається у дослідженні Бови В. та Хринюк О., достатній рівень фінансових ресурсів є передумовою ефективного функціонування підприємства [4].

Наступною важливою складовою є фінансова стійкість підприємства, яка відображає здатність підприємства зберігати рівновагу між власними і позиковими коштами, забезпечувати незалежність від зовнішніх джерел фінансування та стабільність функціонування. Високий рівень фінансової стійкості свідчить про ефективне управління фінансовими ресурсами та мінімізацію фінансових ризиків. Цей аспект широко досліджується у роботах Іщенко Н. [18].

Важливою складовою фінансового потенціалу є також ліквідність і платоспроможність підприємства, які характеризують його здатність своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Ліквідність відображає швидкість перетворення активів у грошові кошти, тоді як платоспроможність визначає здатність підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями у визначені строки. Як зазначають дослідники, саме ці показники є ключовими індикаторами фінансового стану підприємства [20].

Ще однією складовою фінансового потенціалу є інвестиційний потенціал, який характеризує можливості підприємства щодо здійснення інвестиційної діяльності, впровадження інновацій та розвитку виробництва. Інвестиційний потенціал визначається як наявністю фінансових ресурсів, так і здатністю підприємства залучати додаткові інвестиції. У дослідженнях

Доценко І. підкреслюється, що інвестиційний потенціал є важливим чинником забезпечення стратегічного розвитку підприємства [12].

Не менш важливою складовою є результативність фінансової діяльності, яка відображає ефективність використання фінансових ресурсів підприємства. Вона характеризується такими показниками, як прибуток, рентабельність, оборотність капіталу тощо. Саме результативність дозволяє оцінити, наскільки ефективно підприємство реалізує свій фінансовий потенціал.

У сучасних умовах до структури фінансового потенціалу також доцільно включати управлінську складову, яка відображає рівень організації фінансового менеджменту на підприємстві. Вона включає систему планування, контролю та аналізу фінансової діяльності, що забезпечує ефективне використання фінансових ресурсів. Як зазначають Сидорчук І. та Рогатюк В., саме якість управління значною мірою визначає рівень фінансового потенціалу підприємства [37].

Таким чином, структура фінансового потенціалу підприємства є багатокомпонентною системою, елементи якої тісно взаємопов'язані між собою та взаємодіють у процесі господарської діяльності. Ефективне управління кожною складовою забезпечує підвищення загального рівня фінансового потенціалу підприємства.

Формування фінансового потенціалу підприємства є складним і багатофакторним процесом, що відбувається під впливом різноманітних умов і чинників, які визначають можливості акумулювання, розподілу та ефективного використання фінансових ресурсів. У науковій літературі прийнято поділяти ці фактори на зовнішні та внутрішні, що дозволяє більш системно дослідити механізм формування фінансового потенціалу.

До зовнішніх факторів належать ті, що формуються поза межами підприємства та не піддаються прямому управлінському впливу з його боку. Вони створюють загальні умови функціонування підприємства і значною мірою визначають рівень його фінансових можливостей. Насамперед до таких факторів належить макроекономічна ситуація, яка включає темпи

економічного зростання, рівень безробіття, стан платіжного балансу та інші загальноекономічні показники. Сприятливе макроекономічне середовище стимулює розвиток підприємств і розширює їх фінансові можливості, тоді як економічна нестабільність обмежує доступ до ресурсів та підвищує рівень ризиків.

Важливим зовнішнім фактором є рівень інфляції, який безпосередньо впливає на купівельну спроможність грошових ресурсів, вартість капіталу та ефективність інвестиційних рішень. Високі темпи інфляції можуть призводити до знецінення фінансових ресурсів і ускладнювати довгострокове планування діяльності підприємства.

Не менш значущою є податкова політика держави, яка визначає обсяг фінансових ресурсів, що залишаються у розпорядженні підприємства. Рівень податкового навантаження, наявність податкових пільг і стимулів безпосередньо впливають на можливості формування фінансового потенціалу. У цьому контексті важливу роль відіграє стабільність податкового законодавства, яка забезпечує передбачуваність фінансових результатів діяльності.

Суттєвий вплив має також розвиток фінансового ринку, який визначає можливості підприємства щодо залучення зовнішніх джерел фінансування. Розвинена банківська система, фондовий ринок та інші фінансові інститути сприяють доступності кредитних ресурсів і інвестицій, що позитивно впливає на фінансовий потенціал підприємства. Водночас обмежений доступ до фінансових ресурсів або їх висока вартість можуть стримувати розвиток підприємства.

До зовнішніх факторів також належить рівень конкуренції у галузі, який впливає на обсяги реалізації продукції, рівень цін та прибутковість діяльності підприємства. Високий рівень конкуренції змушує підприємства більш ефективно використовувати свої фінансові ресурси, впроваджувати інновації та оптимізувати витрати.

Крім того, важливими є такі фактори, як державне регулювання, політична стабільність, міжнародні економічні зв'язки та рівень цифровізації економіки, які також формують загальні умови функціонування підприємств. Значення зовнішніх факторів у формуванні фінансового потенціалу обґрунтовується у роботах Гайбури Ю., де підкреслюється їх визначальний вплив на можливості розвитку підприємства [6].

На відміну від зовнішніх, внутрішні фактори формуються безпосередньо в межах підприємства та піддаються управлінському впливу. Саме вони визначають рівень ефективності використання фінансових ресурсів і можливості їх нарощування. До ключових внутрішніх факторів належить структура капіталу підприємства, яка відображає співвідношення між власними та позиковими коштами. Оптимальна структура капіталу забезпечує фінансову стійкість підприємства та мінімізує вартість залучених ресурсів.

Важливим внутрішнім фактором є ефективність управління, зокрема фінансового менеджменту. Якість управлінських рішень, рівень планування, аналізу та контролю фінансових потоків визначають здатність підприємства раціонально використовувати ресурси та досягати високих фінансових результатів. Як зазначають Сидорчук І. та Рогатюк В., саме ефективний фінансовий менеджмент є ключовим чинником формування фінансового потенціалу [37].

До внутрішніх факторів також належить рівень витрат і доходів підприємства, який визначає його прибутковість і можливості самофінансування. Раціональне управління витратами, оптимізація виробничих процесів і підвищення ефективності використання ресурсів сприяють зростанню фінансового потенціалу.

Не менш важливою є фінансова політика підприємства, яка визначає напрями використання фінансових ресурсів, порядок формування прибутку, дивідендну політику та інвестиційні пріоритети. Узгодженість фінансової політики із загальною стратегією розвитку підприємства забезпечує ефективне використання фінансового потенціалу.

Суттєву роль відіграє також організація бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, яка забезпечує достовірність фінансової інформації та сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Якісна інформаційна база є необхідною умовою ефективного управління фінансовим потенціалом.

Важливим фактором формування фінансового потенціалу є також галузева специфіка діяльності підприємства, яка визначає особливості формування фінансових ресурсів, структуру витрат та рівень ризиків. Наприклад, підприємства виробничої сфери потребують значних капіталовкладень, що впливає на структуру їх фінансового потенціалу.

Крім того, значний вплив на фінансовий потенціал має інноваційний розвиток підприємства, який сприяє підвищенню ефективності діяльності, зростанню прибутковості та розширенню можливостей залучення фінансових ресурсів. У сучасних умовах цифровізації інновації стають одним із ключових факторів формування фінансового потенціалу.

Не менш важливим є рівень ризиків, який супроводжує діяльність підприємства. Високий рівень фінансових ризиків може негативно впливати на формування фінансового потенціалу, знижуючи довіру інвесторів і кредиторів. Тому ефективне управління ризиками є необхідною умовою забезпечення стабільного розвитку підприємства.

Таким чином, структура фінансового потенціалу підприємства формується під впливом комплексу взаємопов'язаних факторів, які визначають його рівень, динаміку та можливості розвитку. Врахування цих факторів є необхідною умовою ефективного управління фінансовим потенціалом та забезпечення сталого розвитку підприємства.

Отже, фінансовий потенціал підприємства є складною системою, що включає різні структурні елементи та формується під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Його ефективне формування та використання є важливою передумовою забезпечення фінансової стійкості, конкурентоспроможності та довгострокового розвитку підприємства.

1.3. Методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства

Оцінка фінансового потенціалу підприємства є важливим елементом системи фінансового управління, оскільки дозволяє визначити реальні можливості підприємства щодо забезпечення ефективної діяльності, фінансової стійкості та стратегічного розвитку. В умовах нестабільного економічного середовища обґрунтована оцінка фінансового потенціалу набуває особливої актуальності, оскільки виступає основою для прийняття управлінських рішень.

У науковій літературі існує значна кількість підходів до оцінювання фінансового потенціалу підприємства, що пояснюється складністю цієї економічної категорії, багатогранністю її змісту та різноманітністю структурних елементів. Фінансовий потенціал охоплює як ресурсну складову, так і результати діяльності, управлінські можливості та перспективи розвитку, що ускладнює застосування єдиного універсального методу його оцінки. Саме тому більшість дослідників наголошують на необхідності використання комплексного підходу. Зокрема, Н. Іщенко зазначає, що жоден із методичних підходів не є універсальним, тому доцільним є їх комбінування залежно від цілей аналізу та специфіки діяльності підприємства [17].

Одним із найбільш поширених є ресурсний підхід, який базується на оцінці обсягу, структури та динаміки фінансових ресурсів підприємства. У межах цього підходу аналізуються такі показники, як власний капітал, позикові кошти, обсяг грошових потоків, структура фінансових ресурсів, рівень фінансової автономії. Додатково можуть враховуватися показники забезпеченості оборотними коштами та достатності капіталу. Основною перевагою ресурсного підходу є його простота, доступність інформаційної бази та можливість швидкого проведення аналізу на основі фінансової звітності підприємства. Проте його суттєвим недоліком є обмеженість, оскільки він не враховує ефективність використання ресурсів та не відображає

кінцеві результати діяльності. У цьому контексті ресурсний підхід доцільно використовувати як базовий етап оцінювання фінансового потенціалу.

Іншим важливим є результативний підхід, який передбачає оцінку фінансового потенціалу через фінансові результати діяльності підприємства. У цьому випадку основна увага приділяється таким показникам, як чистий прибуток, валовий прибуток, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, оборотність активів, рівень фінансової стійкості. Цей підхід дозволяє оцінити не лише наявність фінансових ресурсів, а й ефективність їх використання, що є важливим для прийняття управлінських рішень. Як зазначає Н. Ковальчук, результативний підхід є важливим інструментом оцінки фінансового стану підприємства, оскільки він відображає реальні результати його діяльності та рівень досягнення фінансових цілей [20]. Водночас цей підхід має певні обмеження, адже він орієнтований переважно на минулі результати і не враховує потенційні можливості розвитку.

Широкого поширення набув також індикаторний (коефіцієнтний) підхід, який базується на використанні системи фінансових коефіцієнтів. До них належать коефіцієнти ліквідності (поточний, швидкий, абсолютний), платоспроможності (коефіцієнт автономії, фінансового левериджу), фінансової стійкості, ділової активності (оборотність активів, дебіторської заборгованості) та рентабельності. Перевагою цього підходу є його комплексність, оскільки він дозволяє оцінити різні аспекти фінансового потенціалу підприємства. Крім того, коефіцієнтний аналіз забезпечує можливість порівняння показників у динаміці та з аналогічними підприємствами. У дослідженні Н. Іщенко підкреслюється, що система індикаторів є основою для визначення рівня фінансового потенціалу підприємства та його динаміки [18]. Водночас важливо враховувати, що інтерпретація коефіцієнтів потребує професійного підходу та врахування галузевих особливостей.

Важливе місце у сучасних дослідженнях займає інтегральний підхід, який передбачає узагальнення різних показників у єдиний інтегральний

індикатор. Такий підхід дозволяє отримати комплексну, узагальнену оцінку фінансового потенціалу підприємства, що значно спрощує процес прийняття управлінських рішень. Інтегральна оцінка зазвичай формується шляхом нормування показників, визначення вагових коефіцієнтів та агрегування отриманих результатів. Перевагою цього підходу є можливість врахування багатофакторності фінансового потенціалу та порівняння різних підприємств між собою. Як зазначається у дослідженнях українських науковців, інтегральна оцінка є одним із найбільш ефективних методів аналізу, оскільки забезпечує узагальнення різнопланової інформації [17]. Водночас складність розрахунків та необхідність вибору вагових коефіцієнтів можуть ускладнювати практичне застосування цього підходу.

Окрему групу становлять експертні методи оцінювання, які базуються на використанні думок фахівців, аналітиків та практиків. Вони застосовуються у випадках, коли відсутня достатня кількість кількісної інформації або необхідно врахувати якісні характеристики фінансового потенціалу, такі як рівень управління, інноваційність, ділова репутація підприємства. До експертних методів належать методи анкетування, експертних оцінок, метод Делфі тощо. Основною перевагою цих методів є можливість врахування неформалізованих факторів, які складно виміряти кількісно. Водночас їхнім недоліком є суб'єктивність оцінок і залежність результатів від компетентності експертів. Саме тому експертні методи доцільно використовувати у поєднанні з кількісними підходами.

У сучасних умовах дедалі більшого значення набувають економіко-математичні методи оцінювання, які дозволяють моделювати фінансовий потенціал підприємства та прогнозувати його розвиток. До таких методів належать регресійний аналіз, факторний аналіз, методи оптимізації, моделювання фінансових потоків. Як зазначається у наукових дослідженнях, використання математичних моделей підвищує точність оцінки та дозволяє врахувати вплив різних факторів на фінансовий потенціал підприємства .

Важливим напрямом є також комплексний підхід до оцінювання фінансового потенціалу, який поєднує різні методи та інструменти аналізу. Такий підхід передбачає використання системи показників, інтегральних оцінок, експертних методів та математичного моделювання. У роботах українських дослідників підкреслюється, що саме комплексний підхід дозволяє найбільш повно оцінити фінансовий потенціал підприємства та врахувати всі його складові.

Методичний процес оцінювання фінансового потенціалу підприємства, як правило, включає кілька етапів. На першому етапі визначаються цілі оцінювання та обираються методичні підходи. На другому – формується система показників, що характеризують фінансовий потенціал. Третій етап передбачає збір та обробку інформації, розрахунок показників. На четвертому етапі здійснюється аналіз отриманих результатів та їх інтерпретація. Завершальним етапом є формування висновків і рекомендацій щодо підвищення фінансового потенціалу підприємства.

Особливу увагу слід приділити вибору показників оцінювання фінансового потенціалу. Вони повинні бути репрезентативними, достовірними та відображати всі основні аспекти фінансової діяльності підприємства. Як зазначається у дослідженнях, система показників повинна включати як абсолютні, так і відносні показники, що дозволяє забезпечити комплексність оцінки.

У сучасних умовах важливим є також врахування факторів невизначеності та ризиків при оцінюванні фінансового потенціалу. Це зумовлює необхідність використання сценарного аналізу, методів прогнозування та ризик-орієнтованих підходів. Врахування ризиків дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень та забезпечити стійкий розвиток підприємства.

Крім того, оцінка фінансового потенціалу повинна враховувати галузеві особливості діяльності підприємства, оскільки різні галузі мають різну структуру фінансових ресурсів, рівень ризиків та вимоги до фінансової

стійкості. Це обумовлює необхідність адаптації методичних підходів до конкретних умов діяльності підприємства.

Таким чином, методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства є різноманітними та взаємодоповнюючими. Найбільш ефективним є їх комплексне застосування, що дозволяє отримати об'єктивну та всебічну оцінку фінансового потенціалу підприємства. Врахування сучасних тенденцій розвитку економіки, використання інноваційних методів аналізу та адаптація методик до умов діяльності підприємства сприяють підвищенню якості оцінювання та ефективності управління фінансовим потенціалом.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «МЕБЛІ СІТІ»

2.1. Аналіз фінансових ресурсів та рівня фінансової стійкості товариства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Меблі Сіті» зареєстроване у місті Київ за адресою: вул. А. Ахматової, буд. 7/15. Водночас фактичне розташування основного офісу підприємства та ключових торговельних площ знаходиться у місті Чернівці за адресою: вул. Хотинська, 39Л. Крім того, підприємство здійснює діяльність через низку додаткових торговельних та складських приміщень, зокрема за адресами: пров. Складський, 11 (склад №12).

За своєю організаційно-правовою формою підприємство функціонує як товариство з обмеженою відповідальністю. Вищим органом управління є загальні збори учасників товариства, які визначають основні напрями діяльності, тоді як оперативне керівництво та виконання управлінських функцій покладено на директора.

ТОВ «Меблі Сіті» є самостійним суб'єктом господарювання, який має статус юридичної особи. Підприємство наділене усіма необхідними атрибутами для здійснення господарської діяльності, зокрема має власну печатку, самостійний баланс, фірмові бланки, розрахункові та інші рахунки в банківських установах, а також відповідні штампи та реквізити.

Основним напрямом діяльності товариства є здійснення оптової та роздрібної торгівлі меблями. Відповідно до установчих документів підприємства (див. додаток А), воно здійснює господарську діяльність за такими видами економічної діяльності згідно з КВЕД:

- 46.47 - оптова торгівля меблями, килимами та освітлювальними приладами (основний вид діяльності);
- 47.59 - роздрібна торгівля меблями, освітлювальними приладами та іншими товарами для дому у спеціалізованих магазинах;

- 47.91 - роздрібна торгівля, що здійснюється через поштові замовлення або інтернет-магазини;
- 47.99 - інші види роздрібної торгівлі поза межами стаціонарних магазинів;
- 68.20 - надання в оренду та експлуатацію власного або орендованого нерухомого майна.

Аналіз структури та динаміки джерел фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. свідчить про загальну тенденцію до зростання фінансового потенціалу підприємства, що підтверджується збільшенням загального обсягу ресурсів, таблиця 2.1.

Таблиця 2.1

Джерела фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023 – 2025 рр.

Джерела	На кінець року, тис. грн			Відхилення за 2024-2023 рр.		Відхилення за 2025-2024 рр.	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	тис. грн	%	тис. грн	%
Власні	15250,8	18489,8	20356,0	3239	21,24	1866,2	10,09
Позикові	8876,1	6651,6	8692,7	-2224,5	-25,06	2041,1	30,69
Всього	24126,9	25141,4	29048,7	1014,5	4,20	3907,3	15,54

Загальна сума фінансових ресурсів підприємства у 2023 році становила 24126,9 тис. грн, у 2024 році – 25141,4 тис. грн, а у 2025 році – 29048,7 тис. грн. Приріст у 2024 році порівняно з 2023 роком склав 1014,5 тис. грн, або 4,20 %, що свідчить про помірне зростання фінансових можливостей підприємства. У 2025 році темпи зростання значно прискорилися: загальний обсяг ресурсів зріс на 3907,3 тис. грн, або 15,54 % порівняно з 2024 роком, що є позитивною тенденцією та вказує на активізацію фінансово-господарської діяльності.

Власні фінансові ресурси підприємства мають стабільну тенденцію до зростання протягом усього досліджуваного періоду. Так, у 2023 році їх обсяг становив 15250,8 тис. грн, у 2024 році – 18489,8 тис. грн, а у 2025 році – 20356,0

тис. грн. Приріст у 2024 році склав 3239 тис. грн, або 21,24 %, що свідчить про значне зміцнення фінансової бази підприємства. У 2025 році власні ресурси зросли ще на 1866,2 тис. грн, або 10,09 %. Така динаміка є позитивною, оскільки свідчить про зростання рівня фінансової незалежності підприємства та його здатності до самофінансування.

Щодо позикових фінансових ресурсів, то їх динаміка є більш нестабільною. У 2023 році їх обсяг становив 8876,1 тис. грн, у 2024 році він зменшився до 6651,6 тис. грн, тобто на 2224,5 тис. грн або 25,06 %. Таке скорочення може свідчити про зниження залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування або про обмеження доступу до кредитних ресурсів. Водночас у 2025 році спостерігається зростання позикових коштів до 8692,7 тис. грн, що на 2041,1 тис. грн або 30,69 % більше порівняно з 2024 роком. Це може бути пов'язано з активізацією інвестиційної діяльності або необхідністю залучення додаткових ресурсів для розширення діяльності.

Аналіз структури фінансових ресурсів свідчить про переважання власних джерел фінансування протягом усього періоду. Це є позитивною характеристикою, оскільки забезпечує фінансову стійкість підприємства та знижує ризики залежності від кредиторів. Зростання частки власного капіталу у 2024 році на фоні зменшення позикових коштів свідчить про зміцнення фінансової автономії підприємства. Водночас у 2025 році збільшення позикових ресурсів може вказувати на перехід до більш активної фінансової стратегії з використанням зовнішніх джерел фінансування.

Структура джерел фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» у 2023-2025 роки відображена на рис. 2.1

Аналіз структури джерел фінансових ресурсів підприємства дозволяє оцінити рівень його фінансової незалежності, стійкості та ефективності фінансової політики.

У 2023 році частка власних фінансових ресурсів становила 63,21 %, тоді як позикові кошти займали 36,79 %. Така структура свідчить про достатньо високий рівень фінансової автономії підприємства, оскільки переважає

власний капітал, що є позитивним фактором з точки зору платоспроможності та стійкості.

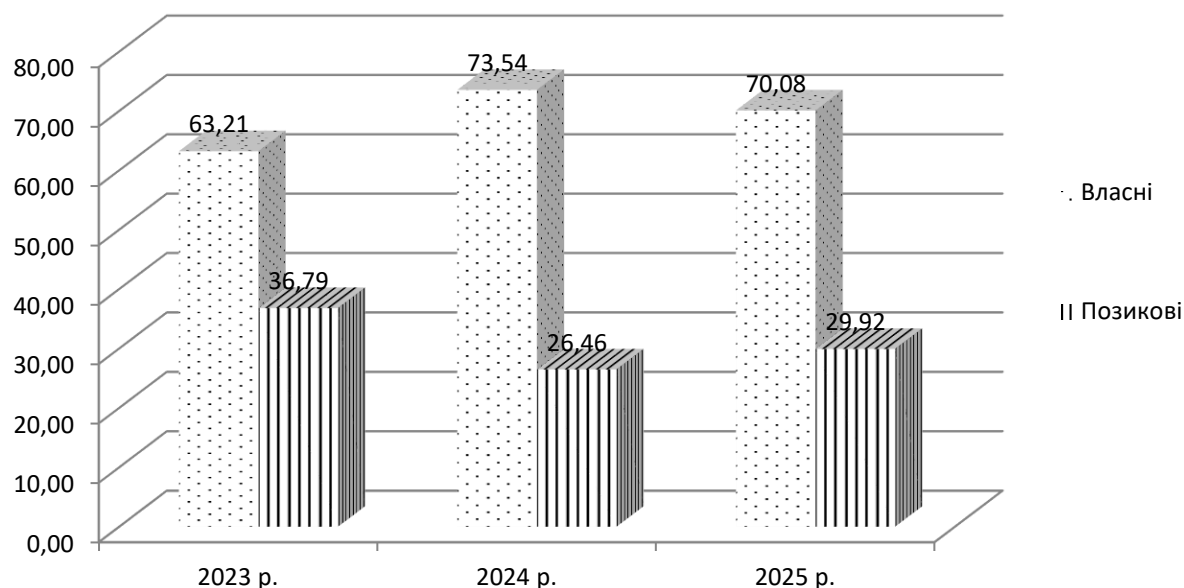


Рис. 2.1. Динаміка структури фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., %

У 2024 році спостерігається суттєве зростання частки власних ресурсів до 73,54 %, тобто на 10,33 відсоткових пункти. Відповідно, частка позикових коштів зменшилась до 26,46 %. Така тенденція є позитивною, оскільки свідчить про зниження залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування, зміцнення фінансової стійкості та підвищення рівня самофінансування. Це може бути результатом зростання прибутку, ефективного управління витратами або обмеження залучення кредитних ресурсів.

У 2025 році структура джерел дещо змінилася: частка власних коштів знизилась до 70,08 % (на 3,46 в.п. порівняно з 2024 роком), тоді як частка позикових ресурсів зросла до 29,92 %. Незважаючи на це, власні джерела залишаються домінуючими, що продовжує забезпечувати достатній рівень фінансової незалежності підприємства. Зростання частки позикових коштів може свідчити про активізацію діяльності підприємства, розширення обсягів операцій або реалізацію інвестиційних проєктів, що потребують додаткового фінансування.

У цілому, структура фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» характеризується переважанням власного капіталу протягом усього досліджуваного періоду, що є позитивною ознакою. Підприємство дотримується відносно консервативної фінансової політики, орієнтованої на фінансову стійкість і незалежність. Водночас незначне зростання частки позикових коштів у 2025 році може вказувати на використання ефекту фінансового левериджу для підвищення ефективності діяльності.

Таким чином, можна зробити висновок, що підприємство має достатній рівень фінансової стійкості та раціональну структуру джерел фінансування, що створює сприятливі умови для подальшого розвитку.

Розглянемо джерела фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» в розрізі складових, таблиця. 2.2.

Аналіз динаміки джерел фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. дозволяє оцінити зміни у структурі капіталу підприємства, рівень його фінансової стійкості та напрями фінансової політики.

Упродовж досліджуваного періоду спостерігається загальна тенденція до зростання власного капіталу підприємства. Його обсяг збільшився з 15250,8 тис. грн у 2023 році до 18489,8 тис. грн у 2024 році, а у 2025 році досяг 20356,0 тис. грн. Приріст у 2024 році становив 3239 тис. грн або 21,24 %, що свідчить про суттєве зміцнення фінансової бази підприємства. У 2025 році зростання продовжилось, хоча й дещо уповільнилося - на 1866,2 тис. грн або 10,09 %.

У структурі власного капіталу позитивною тенденцією є збільшення зареєстрованого капіталу, який зріс у 2024 році на 2053 тис. грн (16,71 %) і у 2025 році залишився незмінним. Це свідчить про залучення додаткових внесків учасників або перегляд статутного капіталу підприємства.

Особливо суттєве зростання відбулося за статтею додаткового капіталу, який у 2024 році збільшився на 3947 тис. грн (192,26 %) і досяг 6000,0 тис. грн, після чого у 2025 році залишився на тому ж рівні. Така динаміка може бути пов'язана з дооцінкою активів або внесенням додаткових вкладень власниками, що позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства.

Таблиця. 2.2.

Динаміка джерел фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023 – 2025 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн			Відхилення за 2024-2023 рр.		Відхилення за 2025-2024 рр.	
	2023 р.	2024 р.	2024 р.	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Власний капітал, в тому числі	15250,8	18489,8	20356,0	3239	21,24	1866,2	10,09
Зареєстрований капітал	12285,7	14338,7	14338,7	2053	16,71	0	0
Додатковий капітал	2053,0	6000	6000,0	3947	192,26	0	0
Нерозподілений прибуток	912,1	1472,6	2253,8	560,5	61,45	781,2	53,05
Неоплачений капітал	0	-3321,5	-2236,5	-3321,5	-100	1085	-32,67
Позиковий капітал, в тому числі	8876,1	6651,6	8692,7	-2224,5	-25,06	2041,1	30,69
Короткострокові кредити банків	995,0	0	3530,2	-995	-100,0	3530,2	100
Поточна кредиторська заборгованість за товари	2273,3	584,6	936,6	-1688,7	-74,28	352	60,21
Поточна кредиторська заборгованість бюджету	35,0	194,6	604,3	159,6	456,0	409,7	210,53
Поточна заборгованість зі страхування	0,9	0	0	-0,9	-100,0	0	0
Поточна заборгованість з оплати праці	0,5	0,2	0	-0,3	-60,0	-0,2	-100,0
Інша поточна заборгованість	5571,4	5872,2	3618,6	300,8	5,40	-2253,6	-38,38

Важливим джерелом зростання власного капіталу є нерозподілений прибуток, який демонструє стабільну позитивну динаміку: з 912,1 тис. грн у 2023 році до 1472,6 тис. грн у 2024 році (+61,45 %) та до 2253,8 тис. грн у 2025 році (+53,05 %). Це свідчить про прибутковість діяльності підприємства та можливість фінансування розвитку за рахунок внутрішніх джерел.

Негативним фактором є наявність неоплаченого капіталу, який у 2024 році склав -3321,5 тис. грн, що зменшує фактичний обсяг власного капіталу. Проте у 2025 році його розмір скоротився до -2236,5 тис. грн (зменшення негативного значення на 1085 тис. грн), що є позитивною тенденцією та свідчить про поступове погашення заборгованості учасників за внесками.

Щодо позикового капіталу, його динаміка є нестабільною. У 2024 році його обсяг зменшився з 8876,1 тис. грн до 6651,6 тис. грн, тобто на 2224,5 тис. грн або 25,06 %, що може свідчити про скорочення залучення зовнішніх ресурсів або погашення зобов'язань. Проте у 2025 році спостерігається зростання позикового капіталу до 8692,7 тис. грн (+30,69 %), що може бути пов'язано з активізацією діяльності підприємства.

У структурі позикових коштів суттєві зміни відбулися за статтею короткострокових кредитів банків. У 2024 році вони були відсутні (зменшення на 100 %), проте у 2025 році їх обсяг різко зріс до 3530,2 тис. грн, що свідчить про залучення банківського фінансування для покриття потреб у обігових коштах або інвестицій.

Поточна кредиторська заборгованість за товари значно скоротилася у 2024 році (на 74,28 %), що може свідчити про покращення розрахункової дисципліни. У 2025 році спостерігається її часткове зростання (+60,21 %), що є типовим явищем при розширенні обсягів діяльності.

Значне зростання відбулося за статтею заборгованості перед бюджетом, яка у 2024 році зросла на 456,0 %, а у 2025 році ще на 210,53 %. Це може свідчити про збільшення податкових зобов'язань або певні проблеми з їх своєчасним погашенням.

Інша поточна заборгованість у 2024 році незначно зросла (+5,40 %), проте у 2025 році суттєво зменшилася (-38,38 %), що може свідчити про оптимізацію зобов'язань підприємства.

Таким чином, проведений аналіз показує, що підприємство демонструє позитивну динаміку зростання власного капіталу, зокрема за рахунок додаткового капіталу та нерозподіленого прибутку. Водночас спостерігається

певна нестабільність у формуванні позикового капіталу, що пов'язано зі змінами у фінансовій політиці підприємства. Загалом ТОВ «Меблі Сіті» зміцнює свою фінансову базу, проте потребує контролю за зобов'язаннями перед бюджетом та ефективного управління залученими ресурсами.

У сучасних умовах господарювання, що характеризуються високим рівнем економічної нестабільності, конкуренції та невизначеності, особливого значення набуває забезпечення фінансової стійкості підприємства. Саме фінансова стійкість виступає однією з ключових характеристик фінансового стану суб'єкта господарювання та важливою складовою його фінансового потенціалу.

Фінансова стійкість відображає здатність підприємства підтримувати збалансованість між власними та позиковими джерелами фінансування, забезпечувати платоспроможність, незалежність від зовнішніх кредиторів та стабільність функціонування у довгостроковій перспективі. Вона є основою формування довіри з боку інвесторів, кредиторів і партнерів, а також важливим чинником підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Як складова фінансового потенціалу, фінансова стійкість визначає можливості підприємства щодо ефективного використання фінансових ресурсів, адаптації до змін зовнішнього середовища та забезпечення безперервності господарської діяльності. Високий рівень фінансової стійкості створює передумови для реалізації стратегічних цілей розвитку, тоді як її недостатній рівень може призводити до фінансових труднощів і зниження ефективності діяльності.

У зв'язку з цим аналіз фінансової стійкості є необхідним елементом оцінки фінансового потенціалу підприємства. Він дозволяє визначити рівень фінансової незалежності, ступінь ризику, ефективність структури капіталу та здатність підприємства до самофінансування. Результати такого аналізу слугують основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо зміцнення фінансового стану підприємства.

Так як дослідження фінансової стійкості як складової фінансового потенціалу є важливим напрямом аналізу діяльності підприємства та передумовою забезпечення його стабільного розвитку визначим тип фінансової стійкості підприємства, табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Визначення типу фінансової стійкості
ТОВ «Меблі Сіті» у 2023 - 2025 рр.

№	Показник	На кінець 2023 р.	На кінець 2024 р.	На кінець 2025 р.	Зміна (+,-)	
					2024 до 2023 рр.	2025 до 2024 рр.
1	Оборотний капітал	24126,9	25132,1	29048,7	1005,2	3916,6
2	Поточні зобов'язання	8876,1	6651,6	8692,7	-2224,5	2041,1
3	Власний оборотний капітал (р. 1 - р. 2)	15250,8	18480,5	20356	3229,7	1875,5
4	Запаси	20198,7	23252,7	26574,4	3054	3321,7
5	Надлишок (+) або нестача (-) власного оборотного капіталу (р. 3 - р. 4)	-4947,9	-4772,2	-6218,4	175,7	-1446,2
6	Короткострокові кредити банків	995	0	3530,2	-995	3530,2
7	Основні джерела формування запасів	16245,8	18480,5	23886,2	2234,7	5405,7
8	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел формування запасів	-3952,9	-4772,2	-2688,2	-819,3	2084
	Тип фінансової стійкості	Кризовий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан	-	-

Таким чином, аналіз показує, що наявні планові джерела фінансування не забезпечують у повному обсязі покриття потреб підприємства у формуванні товарних запасів. Це свідчить про наявність дефіциту власних і стабільних джерел фінансування, що негативно впливає на рівень фінансової стійкості підприємства.

За умов недостатності фінансових ресурсів для покриття запасів підприємство змушене залучати додаткові, переважно короткострокові, позикові кошти або використовувати кредиторську заборгованість, що

підвищує рівень фінансових ризиків і залежність від зовнішніх джерел фінансування. Така ситуація може призводити до порушення платоспроможності, ускладнення розрахунків із контрагентами та зниження загальної ефективності господарської діяльності.

Відповідно до традиційної методики оцінки фінансової стійкості, яка базується на співвідношенні джерел фінансування та обсягів запасів, тип фінансової стійкості ТОВ «Меблі Сіті» у 2023–2025 роках доцільно визначити як кризовий. Це означає, що підприємство не має достатнього обсягу власних оборотних коштів і стабільних джерел фінансування для забезпечення безперервності операційної діяльності.

З метою більш детальної та обґрунтованої оцінки фінансової стійкості підприємства з урахуванням особливостей його господарської діяльності доцільним є проведення аналізу системи відносних показників. Такі показники дозволяють комплексно охарактеризувати структуру джерел формування капіталу, співвідношення між власними та позиковими ресурсами, а також рівень фінансової незалежності підприємства.

Використання відносних показників забезпечує можливість більш глибокого аналізу фінансового стану, оскільки вони враховують не лише абсолютні значення, а й їх пропорційні співвідношення. Це, у свою чергу, дозволяє здійснювати порівняння у динаміці та з іншими підприємствами, а також виявляти тенденції зміни фінансової стійкості (табл. 2.4).

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. дозволяє комплексно оцінити рівень фінансової незалежності, структуру капіталу та ступінь фінансових ризиків підприємства, що безпосередньо визначає його фінансовий потенціал.

Коефіцієнт автономії (незалежності) у 2023 році становив 0,63, у 2024 році зріс до 0,74 (приріст +0,11), а у 2025 році дещо знизився до 0,70 (-0,04). Загалом показник перебуває на високому рівні та перевищує нормативне значення, що свідчить про домінування власного капіталу у структурі фінансування. Зростання у 2024 році позитивно вплинуло на фінансовий

потенціал, оскільки підвищило фінансову незалежність підприємства. Незначне зниження у 2025 році не є критичним, проте свідчить про певне зростання ролі позикових ресурсів.

Таблиця 2.4

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «Меблі Сіті» у 2023 - 2025 рр.

№	Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+,-)	
					2024 до 2023 рр.	2025 до 2024 рр.
1	Коефіцієнт автономії (незалежності)	0,63	0,74	0,70	0,11	-0,04
2	Коефіцієнт фінансової залежності	1,58	1,36	1,43	-0,22	0,07
3	Коефіцієнт фінансової стабільності	1,72	2,78	2,34	1,06	-0,44
4	Коефіцієнт фінансового ризику	0,58	0,36	0,43	-0,22	0,07
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,00	1,00	1	0	0
6	Коефіцієнт забезпечення власним оборотним капіталом запасів	0,76	0,79	0,77	0,03	-0,02

Коефіцієнт фінансової залежності знизився з 1,58 у 2023 році до 1,36 у 2024 році (-0,22), що є позитивною тенденцією, оскільки зменшується залежність від зовнішніх джерел фінансування. У 2025 році показник зріс до 1,43 (+0,07), що свідчить про певне посилення залучення позикових коштів. Незважаючи на це, рівень залежності залишається контрольованим, що не створює суттєвих загроз фінансовому потенціалу.

Коефіцієнт фінансової стабільності має значне зростання у 2024 році (з 1,72 до 2,78, +1,06), що свідчить про істотне перевищення власних джерел над позиковими та зміцнення фінансової стійкості підприємства. У 2025 році показник зменшився до 2,34 (-0,44), однак залишився на високому рівні. Така

динаміка вказує на наявність достатнього запасу фінансової міцності, що позитивно впливає на формування фінансового потенціалу.

Коефіцієнт фінансового ризику у 2024 році знизився з 0,58 до 0,36 (-0,22), що свідчить про суттєве зменшення ризиків, пов'язаних із залученням позикового капіталу. У 2025 році він дещо зріс до 0,43 (+0,07), однак залишається на прийнятному рівні. Загалом тенденція до зниження фінансового ризику є позитивною для фінансового потенціалу, оскільки підвищує стабільність діяльності підприємства.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу протягом усього періоду залишається на рівні 1,00, що свідчить про високий рівень мобільності власних фінансових ресурсів. Це означає, що підприємство має можливість гнучко використовувати власний капітал у процесі господарської діяльності, що є важливим фактором зміцнення фінансового потенціалу.

Коефіцієнт забезпечення власним оборотним капіталом запасів зріс у 2024 році з 0,76 до 0,79 (+0,03), що свідчить про покращення забезпеченості запасів власними ресурсами. У 2025 році показник дещо знизився до 0,77 (-0,02), однак залишається на достатньому рівні. Це означає, що підприємство здатне частково фінансувати свої запаси за рахунок власних коштів, що позитивно впливає на його фінансову стійкість.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що фінансова стійкість ТОВ «Меблі Сіті» у 2023–2025 рр. характеризується позитивною динамікою, особливо у 2024 році, коли відбулося суттєве зміцнення більшості показників. У 2025 році спостерігається незначне погіршення окремих коефіцієнтів, що пов'язано із зростанням частки позикових коштів, однак загальний рівень фінансової стійкості залишається достатньо високим.

З точки зору впливу на фінансовий потенціал, підприємство має стабільну фінансову базу, високий рівень автономії та прийнятний рівень ризику, що створює сприятливі умови для подальшого розвитку. Водночас зростання фінансової залежності у 2025 році вимагає більш ефективного

управління позиковими ресурсами з метою збереження досягнутого рівня фінансової стійкості.

2.2. Характеристика структури активів, ліквідності та платоспроможності торгівельного підприємства

ТОВ «Меблі Сіті» сформувало певний склад активів для забезпечення діяльності. Їх вартість відображається у формі № 1 «Баланс». Динаміка оборотних та необоротних активів відображена у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5.

Активи ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр.

Активи	На кінець року, тис. грн			Відхилення за			
				2024-2023 рр.		2025-2024 рр.	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	тис. грн.	%	тис. грн.	о%
Необоротні активи	0	9,3	0	9,3	100	-9,3	-100
Оборотні активи	24126,9	25132,1	29048,7	1005,2	4,17	3916,6	15,58
Всього	24126,9	25141,4	29048,7	1014,5	4,20	3907,3	15,54

Аналіз динаміки та структури активів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. дозволяє оцінити ресурсну базу підприємства та визначити її вплив на формування фінансового потенціалу.

Загальний обсяг активів підприємства у 2023 році становив 24126,9 тис. грн, у 2024 році зріс до 25141,4 тис. грн, а у 2025 році – до 29048,7 тис. грн. Приріст у 2024 році склав 1014,5 тис. грн або 4,20 %, що свідчить про помірне розширення діяльності підприємства. У 2025 році темпи зростання значно прискорилися: активи збільшилися на 3907,3 тис. грн або 15,54 %. Така позитивна динаміка вказує на нарощення економічного потенціалу підприємства та розширення обсягів його діяльності.

Особливістю структури активів є майже повна відсутність необоротних активів. У 2023 році їх не було взагалі, у 2024 році вони становили лише 9,3

тис. грн (зростання на 100 %), а у 2025 році знову зменшилися до нуля (-100 %). Це свідчить про те, що підприємство практично не інвестує у довгострокові активи (основні засоби, нематеріальні активи), а здійснює діяльність переважно на основі оборотних ресурсів. Така ситуація характерна для підприємств торговельної сфери, однак може обмежувати можливості довгострокового розвитку.

Основну частину активів формують оборотні активи, які у 2023 році становили 24126,9 тис. грн, у 2024 році – 25132,1 тис. грн, а у 2025 році – 29048,7 тис. грн. Їх приріст у 2024 році склав 1005,2 тис. грн або 4,17 %, а у 2025 році – 3916,6 тис. грн або 15,58 %. Зростання оборотних активів свідчить про розширення обсягів діяльності підприємства, збільшення товарних запасів, дебіторської заборгованості або грошових коштів.

Структура активів ТОВ «Меблі Сіті» представлена на рисунку 2.2.

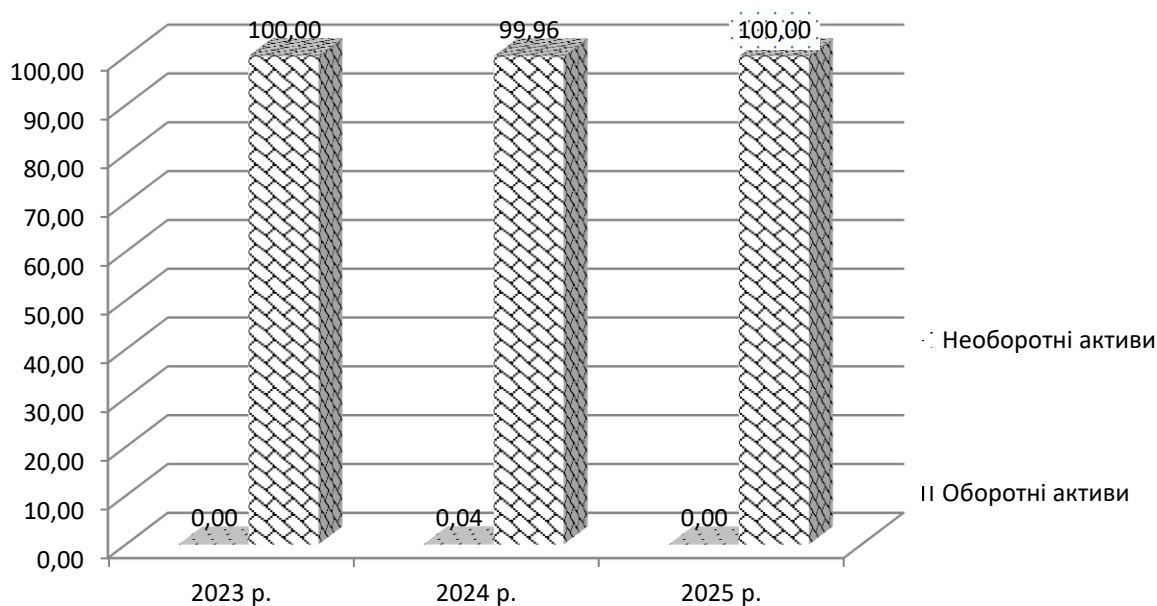


Рис. 2.2. Структура активів ТОВ «Меблі Сіті» у 2023-2025 рр., %

Як свідчать наведені дані, переважна частка активів підприємства сформована за рахунок оборотних активів — їх питома вага перевищує 99 % у загальній структурі. У 2023 та 2025 роках оборотні активи фактично становлять 100 % сукупних активів підприємства, що підтверджує їх домінуючу роль у ресурсному забезпеченні діяльності.

Така структура активів обумовлює доцільність зосередження основної уваги саме на аналізі оборотних активів, оскільки саме вони визначають ліквідність, платоспроможність та оперативний фінансовий потенціал підприємства.

З метою більш детального дослідження у таблиці 2.6 наведено склад та структуру оборотних активів товариства.

Таблиця 2.6

Динаміка оборотних активів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023 – 2025 рр.

Показники	На кінець року, тис. грн			Відхилення за			
				2024-2023 рр.		2025-2024 рр.	
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Запаси	20198,7	23442,9	26574,4	3244,2	16,06	3131,5	13,36
Дебіторська заборгованість за товари	1314,9	0	0,6	-1314,9	-100,00	0,6	100
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	112,1	13,2	0	-98,9	-88,22	-13,2	-100
Інша поточна дебіторська заборгованість	956,0	104,9	1603,1	-851,1	-89,03	1498,2	1428,22
Грошові кошти	2,3	40,7	66,2	38,4	1669,57	25,5	62,65
Витрати майбутніх періодів	1244,1	1462,3	500,0	218,2	17,54	-962,3	-65,81
Інші оборотні активи	298,8	68,1	304,4	-230,7	-77,21	236,3	346,99
Всього	24126,9	25132,1	29048,7	1005,2	4,17	3916,6	15,58

Аналіз динаміки оборотних активів ТОВ «Меблі Сіті» свідчить про їх загальне зростання протягом досліджуваного періоду, що є позитивною тенденцією з точки зору формування фінансового потенціалу підприємства. Загальний обсяг оборотних активів збільшився з 24126,9 тис. грн у 2023 році до 25132,1 тис. грн у 2024 році (+4,17 %), а у 2025 році – до 29048,7 тис. грн (+15,58 %). Прискорення темпів зростання у 2025 році свідчить про активізацію господарської діяльності підприємства.

Найбільшу частку в структурі оборотних активів займають запаси, які демонструють стабільне зростання: з 20198,7 тис. грн у 2023 році до 23442,9 тис. грн у 2024 році (+16,06 %) та до 26574,4 тис. грн у 2025 році (+13,36 %). Така динаміка може свідчити про розширення обсягів діяльності та збільшення товарообігу. Водночас надмірне накопичення запасів може призводити до уповільнення оборотності коштів і зниження ліквідності, що потребує ефективного управління.

Дебіторська заборгованість за товари у 2024 році повністю зменшилася (-100 %), а у 2025 році з'явилася у незначному обсязі (0,6 тис. грн). Це свідчить про жорстку політику розрахунків із покупцями або переважання готівкових форм розрахунків, що позитивно впливає на ліквідність підприємства.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом має тенденцію до скорочення: з 112,1 тис. грн у 2023 році до нуля у 2025 році. Це свідчить про покращення розрахунків із бюджетом та відсутність переплат або заборгованості, що позитивно характеризує фінансову дисципліну підприємства.

Інша поточна дебіторська заборгованість зазнала суттєвих коливань: у 2024 році вона значно зменшилася (-89,03 %), проте у 2025 році різко зросла до 1603,1 тис. грн (+1428,22 %). Таке зростання може свідчити про появу нових розрахунків або відстрочок платежів, що може негативно впливати на ліквідність та потребує контролю.

Грошові кошти демонструють стійке зростання: з 2,3 тис. грн у 2023 році до 40,7 тис. грн у 2024 році (+1669,57 %) та до 66,2 тис. грн у 2025 році (+62,65 %). Незважаючи на значні темпи зростання, їх абсолютний обсяг залишається незначним, що може обмежувати платоспроможність підприємства у короткостроковому періоді.

Витрати майбутніх періодів у 2024 році зросли (+17,54 %), однак у 2025 році суттєво зменшилися (-65,81 %), що може свідчити про списання або оптимізацію таких витрат. Інші оборотні активи у 2024 році зменшилися (-

77,21 %), проте у 2025 році зросли (+346,99 %), що свідчить про нестабільність цієї складової та потребує додаткового аналізу.

Узагальнюючи, слід зазначити, що зростання оборотних активів позитивно впливає на фінансовий потенціал підприємства, оскільки розширює його ресурсні можливості та забезпечує розвиток операційної діяльності. Водночас структура оборотних активів характеризується високою концентрацією у запасах, що може знижувати ефективність використання ресурсів.

Частка складових оборотних активів ТОВ «Меблі Сіті» у загальній сумі за 2022-2025 рр. відображена на рисунку 2.3.

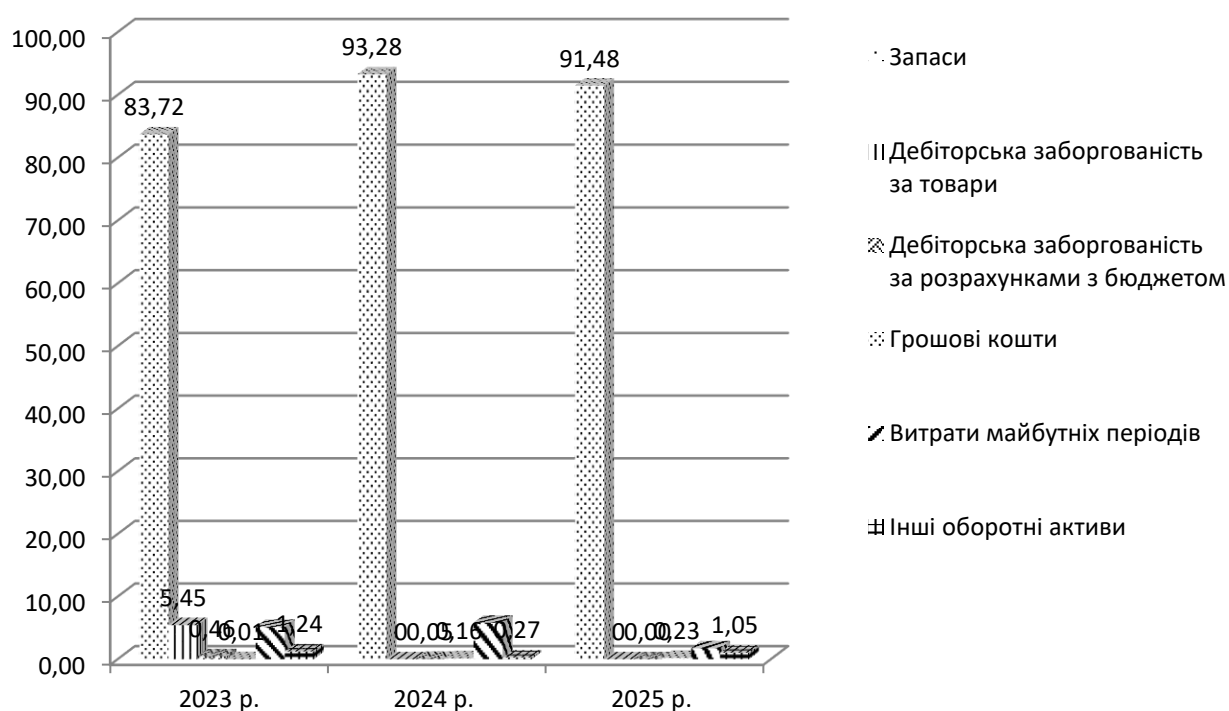


Рис. 2.3. Динаміка структури оборотних активів ТОВ «Меблі Сіті» у 2023-2025 рр., %

Аналіз структури оборотних активів ТОВ «Меблі Сіті» свідчить про їх значну концентрацію у запасах, частка яких зросла з 83,72 % у 2023 році до 93,28 % у 2024 році та становила 91,48 % у 2025 році. Це забезпечує безперервність діяльності, проте знижує ліквідність і ефективність використання ресурсів.

Дебіторська заборгованість за товари у 2024–2025 рр. відсутня, що позитивно впливає на платоспроможність підприємства. Частка грошових коштів залишається низькою (до 0,23 %), що обмежує фінансову гнучкість. Витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи мають незначну і нестабільну частку.

Отже, структура оборотних активів є недостатньо збалансованою: домінування запасів при низькій частці ліквідних активів стримує розвиток фінансового потенціалу підприємства та потребує оптимізації.

З точки зору впливу на фінансовий потенціал, така структура має подвійний характер: вона забезпечує стабільність операційної діяльності, але водночас потребує оптимізації шляхом зменшення частки запасів і збільшення частки грошових коштів для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та зміцнення платоспроможності підприємства.

Рівень такого важливого показника фінансового стану, як ліквідність ТОВ «Меблі Сіті», доцільно оцінювати на основі даних бухгалтерського балансу. У таблиці 2.7 наведено структуру активів підприємства, згрупованих за ступенем їх ліквідності, а також пасивів - відповідно до строків погашення зобов'язань.

Таблиця 2.7

Групування активів та пасивів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Активи та Пасиви	2023 р.	2024 р.	2025 р.
Абсолютноліквідні (А1)	2,3	40,7	66,2
Середньоліквідні (А2)	2383	118,1	163,7
Низьколіквідні (А3)	21741,6	24973,3	28818,8
Неліквідні (А4)	0	9,3	0
Найбільш термінові зобов'язання (П1)	14255,8	6651,6	5162,5
Короткострокові пасиви (П2)	995	0	3530,2
Довгострокові пасиви (П3)	0	0	0
Постійні пасиви (П4)	15250,8	18489,8	20356,0

Оцінка ліквідності балансу здійснюється шляхом зіставлення відповідних груп активів і пасивів. Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним за умови дотримання певних співвідношень між найбільш ліквідними активами та терміновими зобов'язаннями, а саме: $A1 \geq П1$; $A2 \geq П2$; $A3 \geq П3$; $A4 \leq П4$.

У 2023–2024 рр. відповідно до структури активів і пасивів підприємства аналітичні співвідношення ліквідності мають певні відхилення від нормативних значень. Зокрема, у цей період не виконується лише перша умова ліквідності балансу, тоді як інші нерівності дотримуються. Це свідчить про наявність певних проблем із покриттям найбільш термінових зобов'язань, проте загалом підприємство зберігає потенціал для підвищення рівня ліквідності.

У 2025 році ситуація дещо погіршується: співвідношення активів і пасивів набуває вигляду $A1 \leq П1$; $A2 \leq П2$; $A3 \geq П3$; $A4 \leq П4$. Це означає, що не виконуються вже дві перші умови ліквідності балансу, що свідчить про недостатність найбільш ліквідних і швидкоореалізованих активів для покриття поточних зобов'язань.

Таким чином, динаміка показників ліквідності вказує на зростання ризиків втрати платоспроможності у короткостроковому періоді, що потребує посилення контролю за структурою активів і зобов'язань підприємства.

Оцінку платоспроможності та ліквідності ТОВ «Меблі Сіті» доцільно доповнити аналізом відносних показників, які характеризують співвідношення активів різного ступеня ліквідності з поточними зобов'язаннями підприємства. До таких показників належать коефіцієнти абсолютної, швидкої та загальної ліквідності. Їх динаміку наведено у таблиці 2.8.

Аналіз показників ліквідності свідчить про неоднозначні тенденції у забезпеченні платоспроможності підприємства.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності протягом усього періоду залишається на вкрай низькому рівні (0,00–0,01), що значно нижче нормативного значення.

Незважаючи на незначне зростання у 2024 році, підприємство практично не має достатнього обсягу грошових коштів для негайного погашення поточних зобов'язань, що негативно впливає на фінансову гнучкість.

Таблиця 2.8

Динаміка показників ліквідності ТОВ «Меблі Сіті» у 2023– 2025 рр.

Коефіцієнти	На кінець року,			Відхилення (+,-)	
	2023	2024	2025	2024-2023 рр.	2025-2024 рр.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,00	0,01	0,01	0,01	0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,27	0,02	0,03	-0,25	0,01
Коефіцієнт загального покриття	2,72	3,78	3,34	1,06	-0,44

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2023 році становив 0,27, однак у 2024 році різко знизився до 0,02 (-0,25), а у 2025 році дещо зріс до 0,03. Такі значення є критично низькими та свідчать про недостатність ліквідних активів (без урахування запасів) для покриття поточних зобов'язань, що підвищує ризик втрати платоспроможності.

Водночас коефіцієнт загального покриття (поточної ліквідності) перевищує нормативний рівень і демонструє позитивну динаміку: з 2,72 у 2023 році до 3,78 у 2024 році (+1,06), з подальшим зниженням до 3,34 у 2025 році (-0,44). Високі значення цього показника свідчать про достатній обсяг оборотних активів для покриття поточних зобов'язань, однак така ситуація значною мірою зумовлена високою часткою запасів у їх структурі.

Отже, незважаючи на формально високий рівень загальної ліквідності, підприємство має проблеми з реальною платоспроможністю через нестачу високоліквідних активів. Така ситуація негативно впливає на фінансовий потенціал, обмежуючи можливості швидкого реагування на фінансові зобов'язання та підвищуючи ризики у короткостроковій перспективі.

2.3. Аналіз впливу ефективності діяльності ТОВ «Меблі Сіті» на його фінансовий потенціал

Фінансовий потенціал підприємства характеризується системою показників, в основі якої лежить оцінка його фінансового стану, результатів діяльності, а також ефективності формування та використання фінансових ресурсів. Відтак оцінювання фінансового потенціалу передбачає також аналіз ефективності господарської діяльності, що відображається через показники фінансових результатів, зокрема доходів, витрат і прибутку підприємства.

З метою визначення впливу доходів, витрат і прибутку ТОВ «Меблі Сіті» на рівень його фінансового потенціалу сформовано три аналітичні таблиці, у яких відображено динаміку зазначених показників за досліджуваний період (табл. 2.9–2.11).

Таблиця 2.9

Динаміка доходів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Показники	2023р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+,-)			
				2024 -2023 рр.		2025 -2024 рр.	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	54753,5	46387,7	55350,0	-8365,8	-15,28	8962,3	19,32
Інші операційні доходи	0	1520,5	2183,5	1520,5	100	663	43,60
Разом доходи	54753,5	47908,2	57523,5	-6845,3	-12,50	9615,3	20,07

Аналіз динаміки доходів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. свідчить про їх нестабільність. У 2024 році загальний дохід підприємства зменшився на 6845,3 тис. грн (–12,50 %), що було зумовлено скороченням чистого доходу від реалізації на 15,28 %. Водночас у 2025 році спостерігається суттєве зростання доходів на 9615,3 тис. грн (+20,07 %), насамперед за рахунок збільшення обсягів реалізації (+19,32 %).

Позитивною тенденцією є поява та зростання інших операційних доходів, які у 2024–2025 рр. збільшуються, що свідчить про диверсифікацію джерел надходжень.

Отже, незважаючи на спад у 2024 році, у 2025 році підприємство відновило та наростило дохідну базу, що позитивно впливає на його фінансовий потенціал.

Таблиця 2.10

Динаміка витрат ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Показники	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+,-)			
				2024 -2023 рр.		2025 -2024 рр.	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
Собівартість реалізованої продукції	49829,6	40510,0	45296,8	-9319,6	-18,70	4786,8	11,82
Інші операційні витрати	4381,4	6062,0	10592,1	1680,6	38,36	4530,1	74,73
Інші витрати	91,6	700,9	683,3	609,3	665,1 7	-17,6	-2,51
Разом витрати	54302,6	47272,9	56572,2	-7029,7	-12,95	9299,3	19,67

Аналіз динаміки витрат ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. свідчить про їх змінний характер. У 2024 році загальні витрати зменшилися на 7029,7 тис. грн (–12,95 %), що було зумовлено скороченням собівартості реалізованої продукції (–18,70 %). Водночас інші операційні витрати зросли на 38,36 %, що частково нівелювало позитивний ефект.

У 2025 році витрати суттєво зросли на 9299,3 тис. грн (+19,67 %), зокрема за рахунок збільшення собівартості (+11,82 %) та різкого зростання інших операційних витрат (+74,73 %), що свідчить про підвищення витратомісткості діяльності.

Отже, динаміка витрат є менш стабільною, ніж доходів, а їх значне зростання у 2025 році може негативно впливати на ефективність діяльності та фінансовий потенціал підприємства.

Таблиця 2.11

Динаміка показників прибутку ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Показники	2023р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+,-)			
				2024 -2023 рр.		2025 -2024 рр.	
				тис. грн.	%	тис. грн.	%
Прибуток до оподаткування	450,9	635,3	953,3	184,4	40,90	318	50,06
Податок на прибуток	0	74,8	172,1	74,8	100	97,3	130,08
Чистий прибуток	450,9	560,5	781,2	109,6	24,31	220,7	39,38

Аналіз динаміки прибутку ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. свідчить про стійку позитивну тенденцію. Прибуток до оподаткування зріс з 450,9 тис. грн у 2023 році до 953,3 тис. грн у 2025 році, що становить приріст 40,90 % у 2024 році та 50,06 % у 2025 році.

Чистий прибуток також демонструє стабільне зростання: у 2024 році він збільшився на 24,31 %, а у 2025 році - ще на 39,38 %, досягнувши 781,2 тис. грн. Водночас спостерігається зростання податку на прибуток, що є наслідком підвищення фінансових результатів діяльності.

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр. представлена на рис. 2.4.

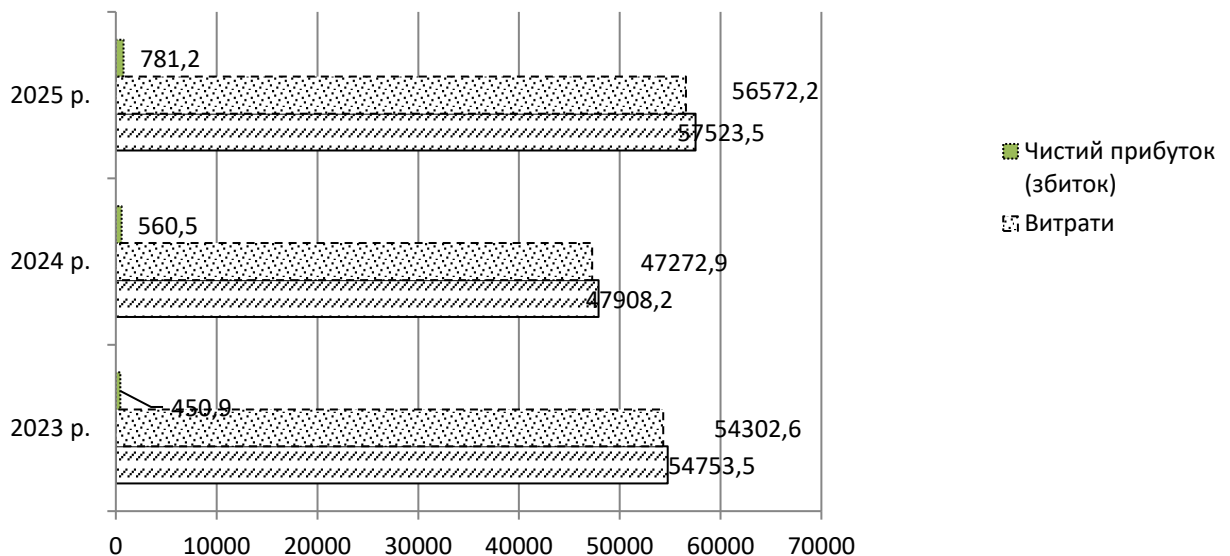


Рис. 2.4. Динаміка показників фінансової результативності ТОВ «Меблі Сіті» за 2023-2025 рр., тис. грн.

Аналіз співвідношення доходів, витрат і чистого прибутку ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. свідчить про загальне покращення фінансових результатів діяльності.

У 2024 році спостерігається зниження як доходів, так і витрат порівняно з 2023 роком, однак темпи скорочення витрат були вищими, що забезпечило зростання чистого прибутку до 560,5 тис. грн. У 2025 році відбулося суттєве зростання як доходів, так і витрат, проте доходи зростали швидше, що сприяло подальшому збільшенню чистого прибутку до 781,2 тис. грн.

Отже, підприємство демонструє позитивну тенденцію до підвищення прибутковості, що свідчить про покращення ефективності діяльності та має позитивний вплив на формування його фінансового потенціалу.

Фінансові результати діяльності ТОВ «Меблі Сіті» значною мірою визначаються обсягом доходів, які відображають рівень реалізації продукції та попит на неї. Водночас вагомий вплив на формування прибутку має динаміка загальних витрат підприємства.

В умовах воєнного стану спостерігалось зниження попиту на продукцію, що призвело до скорочення як доходів, так і витрат. При цьому темпи зменшення доходів перевищували темпи скорочення витрат, що негативно позначилося на фінансових результатах.

Разом із тим у 2025 році ситуація покращилася: зростання доходів у поєднанні з контрольованим рівнем витрат забезпечило відновлення прибутковості підприємства. У результаті ТОВ «Меблі Сіті» отримало чистий прибуток у розмірі 781,2 тис. грн, що свідчить про позитивну динаміку та підвищення ефективності діяльності.

У таблиці 2.12 представлено результати розрахунку ключових показників рентабельності ТОВ «Меблі Сіті». Зокрема, визначено рентабельність капіталу, яка характеризує ефективність інвестиційних рішень; рентабельність реалізації, що відображає рівень операційної ефективності; рентабельність оборотного капіталу, а також рентабельність власного

капіталу, яка свідчить про результативність фінансово-господарської діяльності підприємства упродовж 2023–2025 років.

Таблиця 2.12.

Показники рентабельності ТОВ «Меблі Сіті» у 2023–2025 рр., %

Найменування показників	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+,-)	
				2024 до 2023 рр.	2025 до 2024 рр.
Рентабельність капіталу	2,14	2,28	2,88	0,14	0,6
Рентабельність реалізації продукції	0,82	1,21	1,41	0,39	0,2
Рентабельність власного капіталу	3,22	3,32	4,02	0,1	0,7
Рентабельність оборотного капіталу	2,14	2,28	2,88	0,14	0,6

Аналіз показників рентабельності свідчить про поступове підвищення ефективності діяльності ТОВ «Меблі Сіті» упродовж досліджуваного періоду, що є важливою передумовою зміцнення фінансового потенціалу підприємства.

Рентабельність капіталу зросла з 2,14 % у 2023 році до 2,28 % у 2024 році (+0,14 в.п.) та до 2,88 % у 2025 році (+0,6 в.п.). Така динаміка свідчить про підвищення ефективності використання як власного, так і позикового капіталу, що означає зростання віддачі від вкладених фінансових ресурсів.

Рентабельність реалізації продукції має найбільш виражену позитивну тенденцію: з 0,82 % у 2023 році до 1,21 % у 2024 році (+0,39 в.п.) та до 1,41 % у 2025 році (+0,2 в.п.). Це свідчить про покращення операційної ефективності підприємства, зокрема про більш ефективний контроль витрат і підвищення маржинальності продажів.

Рентабельність власного капіталу зросла з 3,22 % у 2023 році до 3,32 % у 2024 році (+0,1 в.п.) та до 4,02 % у 2025 році (+0,7 в.п.). Це є важливим позитивним сигналом для власників підприємства, оскільки відображає

підвищення ефективності використання їх інвестицій та зростання фінансової віддачі.

Рентабельність оборотного капіталу демонструє аналогічну динаміку до рентабельності капіталу (з 2,14 % до 2,88 %), що свідчить про підвищення ефективності використання оборотних активів. Це особливо важливо з огляду на те, що в структурі активів підприємства домінують саме оборотні ресурси.

Узагальнюючи, слід зазначити, що зростання всіх показників рентабельності у 2023–2025 рр. свідчить про підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, незважаючи на складні зовнішні умови. Підприємству вдалося не лише відновити прибутковість, але й поступово її нарощувати.

З точки зору фінансового потенціалу, позитивна динаміка рентабельності означає зростання здатності підприємства генерувати прибуток на одиницю вкладених ресурсів, що створює додаткові можливості для самофінансування, інвестування та забезпечення стійкого розвитку в майбутньому.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТОВ «МЕБЛІ СІТІ»

3.1. Резерви зміцнення фінансового потенціалу товариства

Фінансовий потенціал підприємства є ключовою передумовою забезпечення його стабільного функціонування та довгострокового розвитку. У сучасних умовах господарювання, що характеризуються високим рівнем невизначеності, інфляційними процесами та впливом воєнного стану, питання виявлення внутрішніх резервів зміцнення фінансового потенціалу набуває особливої актуальності.

Резерви зміцнення фінансового потенціалу підприємства - це сукупність невикористаних або недостатньо ефективно використаних можливостей щодо підвищення ефективності формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. Їх своєчасне виявлення та реалізація дозволяє підвищити фінансову стійкість, платоспроможність та прибутковість підприємства.

На основі проведеного аналізу фінансового стану ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. можна виділити низку ключових проблемних аспектів, що стримують розвиток його фінансового потенціалу. Зокрема, встановлено високу залежність підприємства від оборотних активів, значну концентрацію ресурсів у запасах, недостатній рівень ліквідності та обмеженість грошових коштів.

Одним із ключових резервів зміцнення фінансового потенціалу підприємства є оптимізація структури оборотних активів, насамперед запасів. Проведений аналіз засвідчив, що їх частка перевищує 90 % у загальній структурі оборотних активів, що вказує на надмірну концентрацію фінансових ресурсів у товарній формі. Така ситуація є типовою для підприємств торгівлі, однак її надмірність призводить до низки негативних наслідків.

Зокрема, значні обсяги запасів спричиняють уповільнення оборотності капіталу, що означає більш тривалий цикл перетворення вкладених коштів у

грошову форму. Це, у свою чергу, знижує швидкість обігу фінансових ресурсів, обмежує можливості їх повторного використання та стримує зростання прибутковості. Крім того, надлишкові запаси призводять до заморожування грошових коштів, підвищують витрати на зберігання, транспортування та обслуговування товарних залишків, а також збільшують ризики морального старіння продукції або втрати її споживчих властивостей.

Висока частка запасів негативно впливає і на ліквідність підприємства, оскільки ці активи є менш ліквідними порівняно з грошовими коштами чи дебіторською заборгованістю. У результаті підприємство може відчувати труднощі з оперативним виконанням своїх фінансових зобов'язань.

У зв'язку з цим важливим напрямом підвищення фінансового потенціалу є впровадження ефективної системи управління запасами. Зокрема, доцільним є застосування сучасних методів аналізу та планування, таких як ABC-аналіз, який дозволяє класифікувати товари за рівнем їх значущості у формуванні доходу, та XYZ-аналіз, що враховує стабільність попиту. Їх поєднання дає змогу оптимізувати асортимент, зосередити увагу на найбільш прибуткових товарних позиціях та мінімізувати обсяги повільно реалізованих запасів.

Також важливими заходами є оптимізація обсягів закупівель, впровадження системи планування потреб у запасах, скорочення надлишкових залишків та підвищення швидкості реалізації продукції. Це сприятиме вивільненню частини фінансових ресурсів та підвищенню їх ефективності використання.

Другим важливим резервом зміцнення фінансового потенціалу є підвищення рівня ліквідності та платоспроможності підприємства. Результати аналізу свідчать про низькі значення коефіцієнтів абсолютної та швидкої ліквідності, що вказує на недостатній обсяг високоліквідних активів, необхідних для своєчасного погашення поточних зобов'язань.

Така ситуація створює ризики порушення платіжної дисципліни, зниження довіри з боку контрагентів та ускладнення доступу до зовнішніх

джерел фінансування. Крім того, низький рівень ліквідності обмежує фінансову гнучкість підприємства та його здатність швидко реагувати на зміни ринкового середовища.

У цьому контексті доцільним є впровадження комплексу заходів, спрямованих на збільшення обсягу грошових коштів та інших високоліквідних активів. Зокрема, важливим напрямом є вдосконалення політики управління грошовими потоками, що передбачає планування надходжень і витрат, забезпечення їх синхронізації та уникнення касових розривів.

Крім того, ТОВ «Меблі Сіті» необхідно активізувати роботу щодо оптимізації розрахунків із контрагентами, зокрема шляхом скорочення термінів відстрочки платежів, впровадження системи контролю за дебіторською заборгованістю та стимулювання своєчасних розрахунків. Важливим є також використання сучасних інструментів управління дебіторською заборгованістю, таких як факторинг або штрафні санкції за прострочення платежів.

Наступним важливим резервом зміцнення фінансового потенціалу є удосконалення політики управління витратами. Проведений аналіз показав, що, незважаючи на зростання доходів у 2025 році, підприємство зіткнулося зі значним збільшенням витрат, особливо інших операційних, темпи приросту яких випереджають динаміку окремих складових доходів. Це свідчить про наявність внутрішніх резервів щодо зниження витратомісткості діяльності та підвищення ефективності використання ресурсів.

Нераціональна структура витрат може призводити до зменшення прибутку навіть за умов зростання обсягів реалізації. У зв'язку з цим доцільним є впровадження системи бюджетування, яка передбачає планування витрат за центрами відповідальності, встановлення лімітів і постійний контроль за їх дотриманням. Важливим інструментом є також аналіз витрат за елементами та статтями, що дозволяє виявити неефективні або надлишкові витрати.

Особливу увагу слід приділити контролю інших операційних витрат, які характеризуються значною варіативністю та часто містять приховані резерви економії. Доцільним є проведення регулярного аналізу їх доцільності, оптимізація адміністративних витрат, витрат на збут, логістику та обслуговування діяльності. Крім того, ефективним є застосування підходів cost management (управління витратами) та контролінгу, що забезпечують системний підхід до їх оптимізації.

Важливим напрямом зміцнення фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті» є підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, що підтверджується результатами аналізу показників рентабельності. Незважаючи на їх позитивну динаміку, рівень рентабельності залишається відносно невисоким, що свідчить про недостатню віддачу від вкладених ресурсів.

Це обумовлює необхідність пошуку шляхів підвищення маржинальності діяльності. Одним із таких напрямів є вдосконалення цінової політики підприємства, зокрема шляхом диференціації цін залежно від сегментів ринку, попиту та конкурентного середовища. Важливим є також розширення асортименту продукції з більш високою рентабельністю, підвищення якості товарів і сервісу, що сприятиме зростанню обсягів реалізації.

Підвищення ефективності використання ресурсів може бути досягнуто за рахунок прискорення оборотності активів, зниження витрат на одиницю продукції та більш раціонального використання наявних фінансових ресурсів. Це дозволить забезпечити зростання прибутку без суттєвого збільшення обсягів залученого капіталу.

Ще одним важливим резервом зміцнення фінансового потенціалу є оптимізація структури джерел фінансування підприємства. Проведений аналіз показав, що ТОВ «Меблі Сіті» має достатній рівень фінансової незалежності, проте у 2025 році спостерігається певне зростання фінансової залежності, що може свідчити про активніше залучення позикових коштів.

Незбалансована структура капіталу може призводити до підвищення фінансових ризиків, зокрема ризику втрати платоспроможності та зростання витрат на обслуговування боргу. У зв'язку з цим важливим є підтримання оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість та водночас ефективно використовувати можливості фінансового важеля.

Доцільним є також удосконалення політики залучення позикових ресурсів, зокрема вибір найбільш вигідних умов кредитування, оптимізація строків погашення зобов'язань та зниження вартості залученого капіталу. Важливим напрямом є також нарощення власного капіталу за рахунок реінвестування прибутку, що сприятиме зміцненню фінансової незалежності підприємства.

Окремої уваги заслуговує активізація інвестиційної діяльності підприємства як важливий резерв зміцнення його фінансового потенціалу. Проведений аналіз показав практично повну відсутність необоротних активів, що свідчить про обмежений рівень інвестування у розвиток матеріально-технічної бази. Така ситуація є ризикованою з точки зору довгострокового розвитку, оскільки відсутність інвестицій у основні засоби, технології та інфраструктуру може призвести до зниження конкурентоспроможності підприємства, погіршення якості продукції та обмеження можливостей для розширення діяльності.

Недостатній рівень інвестицій також стримує впровадження інновацій, що є критично важливим фактором у сучасних умовах господарювання. У зв'язку з цим доцільним є спрямування частини чистого прибутку на оновлення основних засобів, модернізацію торговельного обладнання, удосконалення складської логістики та впровадження сучасних інформаційних систем управління.

Особливо актуальним є впровадження інноваційних технологій, зокрема автоматизації обліку, цифрових інструментів управління запасами, CRM-систем для роботи з клієнтами, що дозволить підвищити ефективність

операційної діяльності та оптимізувати витрати. Крім того, розвиток матеріально-технічної бази сприятиме підвищенню продуктивності праці та якості обслуговування клієнтів.

Важливим напрямом є розвиток інфраструктури підприємства, включаючи модернізацію складських приміщень, покращення логістичних процесів та створення умов для розширення каналів збуту. У сукупності це сприятиме зміцненню фінансового потенціалу та формуванню основи для стабільного зростання підприємства у майбутньому.

Крім того, вагомим резервом є диверсифікація джерел доходів підприємства. Як показав аналіз, поява інших операційних доходів у 2024–2025 рр. свідчить про наявність потенціалу до розширення видів діяльності. Однак їх частка поки що залишається відносно незначною, що вказує на необхідність подальшого розвитку цього напрямку.

Диверсифікація доходів дозволяє зменшити залежність підприємства від основного виду діяльності, знизити ризики втрат у разі зниження попиту та підвищити стійкість фінансових результатів. У цьому контексті доцільним є розширення спектра послуг, зокрема розвиток онлайн-продажів, надання супутніх сервісів (доставка, монтаж, післяпродажне обслуговування), а також використання власних активів для отримання додаткових доходів (наприклад, здача в оренду приміщень).

Важливим резервом є також вихід на нові ринки збуту, розширення клієнтської бази та використання сучасних маркетингових інструментів, що дозволить збільшити обсяги реалізації та підвищити прибутковість діяльності.

Не менш важливим напрямом зміцнення фінансового потенціалу є вдосконалення системи фінансового планування та прогнозування. У сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища ефективне фінансове планування набуває особливого значення, оскільки дозволяє підприємству адаптуватися до змін та мінімізувати негативний вплив зовнішніх факторів.

Зокрема, доцільним є впровадження системи бюджетування та фінансового прогнозування, яка передбачає планування доходів, витрат,

грошових потоків та фінансових результатів на коротко- і довгострокову перспективу. Це дозволить забезпечити збалансованість фінансових ресурсів, уникнути дефіциту ліквідності та підвищити обґрунтованість управлінських рішень.

Крім того, важливим є використання сценарного аналізу та фінансового моделювання, що дозволяє оцінювати можливі варіанти розвитку подій та їх вплив на фінансовий стан підприємства. Це особливо актуально в умовах високої економічної невизначеності.

Удосконалення фінансового планування також передбачає посилення контролю за виконанням планових показників, аналіз відхилень та своєчасне коригування фінансової політики підприємства.

Таким чином, результати проведеного аналізу дозволили виявити основні резерви зміцнення фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті», серед яких ключовими є: оптимізація структури оборотних активів, підвищення ліквідності, зниження витрат, підвищення рентабельності, удосконалення структури капіталу та активізація інвестиційної діяльності.

Реалізація зазначених резервів сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства, підвищенню ефективності його діяльності та забезпеченню стійкого розвитку в майбутньому.

3.2. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті»

Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів є одним із ключових напрямів зміцнення фінансового потенціалу підприємства, оскільки саме від раціональності їх формування, розподілу та використання залежить рівень фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості діяльності. Ефективне управління фінансовими ресурсами забезпечує не лише стабільність поточної діяльності, але й створює передумови для

довгострокового розвитку підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та адаптації до змін зовнішнього середовища.

Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «Меблі Сіті» дозволив виявити низку проблемних аспектів, що стримують розвиток його фінансового потенціалу. До них належать надмірна концентрація фінансових ресурсів у запасах, недостатній рівень ліквідності, зростання витрат, а також відносно невисока ефективність використання капіталу. Зазначені тенденції свідчать про наявність внутрішніх резервів підвищення ефективності діяльності підприємства, що обумовлює необхідність розробки та впровадження комплексної системи заходів, спрямованих на оптимізацію фінансових потоків і покращення результативності господарювання.

Одним із пріоритетних напрямів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів є оптимізація структури оборотних активів, зокрема шляхом зменшення обсягу запасів. Як засвідчив аналіз, їх частка у структурі активів є надмірно високою, що призводить до відволікання значної частини фінансових ресурсів із обороту та зниження швидкості їх обігу. Надлишкові запаси не лише уповільнюють оборотність капіталу, але й збільшують витрати на їх зберігання та обслуговування, а також підвищують ризики морального старіння продукції. У зв'язку з цим навіть часткове скорочення запасів дозволяє вивільнити значні грошові ресурси, які можуть бути більш ефективно використані в інших напрямках діяльності. Вивільнення коштів сприятиме підвищенню ліквідності підприємства, зменшенню фінансового навантаження та прискоренню оборотності капіталу.

Отже, проведений аналіз показав, що частка запасів у структурі оборотних активів перевищує 90 %, що свідчить про надмірний рівень концентрації фінансових ресурсів у товарній формі. Така ситуація призводить до уповільнення оборотності капіталу та зниження ліквідності підприємства. З метою усунення зазначених недоліків доцільним є скорочення обсягу запасів на 10 %. Враховуючи, що їх обсяг у 2025 році становив 26574,4 тис. грн, очікуване вивільнення фінансових ресурсів становитиме 2657,4 тис. грн.

Вивільнені кошти можуть бути використані для підвищення платоспроможності підприємства, зменшення обсягу зобов'язань або фінансування подальшого розвитку. Реалізація такого заходу сприятиме прискоренню оборотності активів та підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів.

Поряд із цим важливим напрямом є вдосконалення системи управління грошовими потоками. Раціональна організація руху грошових коштів передбачає забезпечення узгодженості між надходженнями та витратами, що дозволяє уникнути дефіциту ліквідності та мінімізувати ризики виникнення касових розривів. Спрямування частини вивільнених коштів на формування високоліквідних активів створює необхідний запас фінансової стійкості та підвищує здатність підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання. У результаті підприємство отримує більшу фінансову гнучкість та можливість оперативного реагування на зміни ринкової кон'юнктури.

Вивільнення частини коштів створює передумови для підвищення ліквідності підприємства шляхом оптимізації грошових потоків. Як засвідчив аналіз, коефіцієнт абсолютної ліквідності знаходиться на критично низькому рівні, що свідчить про дефіцит грошових коштів. У зв'язку з цим доцільним є спрямування частини вивільнених ресурсів на збільшення обсягу грошових активів. Якщо використати 50 % від суми вивільнених коштів, їх обсяг становитиме 1328,7 тис. грн. За умови, що початковий обсяг грошових коштів дорівнював 66,2 тис. грн, їх загальний обсяг може зрости до 1394,9 тис. грн. Це дозволить суттєво підвищити рівень ліквідності підприємства, забезпечити своєчасне виконання поточних зобов'язань та знизити ризик виникнення фінансових ускладнень.

Важливим резервом підвищення ефективності використання фінансових ресурсів є також оптимізація витрат підприємства. Проведений аналіз засвідчив значне зростання окремих складових витрат, зокрема інших операційних, що свідчить про недостатній рівень контролю за їх формуванням. Раціоналізація витратної політики, спрямована на усунення

неефективних витрат та підвищення економності використання ресурсів, дозволяє без залучення додаткового капіталу забезпечити зростання прибутковості діяльності. Важливо підкреслити, що навіть незначне скорочення витрат може мати відчутний вплив на кінцевий фінансовий результат, що робить цей напрям одним із найбільш доступних і ефективних резервів зміцнення фінансового потенціалу.

Отже, підвищення ефективності використання фінансових ресурсів також можливе за рахунок оптимізації витратної політики підприємства. Проведений аналіз показав значне зростання інших операційних витрат у 2025 році, що свідчить про наявність резервів їх скорочення. За умови зменшення цих витрат на 8 %, при їх обсязі 10592,1 тис. грн, економія становитиме 847,4 тис. грн, що відповідно забезпечить зростання фінансового результату на аналогічну величину. Таким чином, навіть часткова оптимізація витрат дозволяє суттєво підвищити прибутковість діяльності без додаткового залучення фінансових ресурсів.

Розширення ринків збуту, активізація маркетингової діяльності, вдосконалення асортиментної політики та розвиток сучасних каналів продажу, зокрема електронної комерції, сприяють збільшенню доходів підприємства. За умови ефективного контролю витрат це забезпечує не лише зростання прибутку, але й підвищення рівня рентабельності діяльності. Таким чином, підвищення доходності діяльності є важливим чинником зміцнення фінансового потенціалу підприємства.

Суттєвим резервом підвищення ефективності є також зростання обсягів реалізації продукції. За рахунок активізації збутової діяльності, удосконалення маркетингової політики та розвитку онлайн-каналів продажу доцільним є збільшення доходів підприємства на 5 %. Враховуючи, що чистий дохід у 2025 році становив 55350,0 тис. грн, його приріст може скласти 2767,5 тис. грн, а загальний обсяг доходу - 58117,5 тис. грн. За умови стабільного рівня витрат це забезпечить відповідне зростання прибутку, що позитивно вплине на показники рентабельності та загальний фінансовий стан підприємства.

Не менш значущим напрямом є вдосконалення структури джерел фінансування. Оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом забезпечує баланс між фінансовою стійкістю та ефективністю використання фінансових ресурсів. Надмірне залучення позикових коштів може призводити до зростання фінансових ризиків і збільшення витрат на обслуговування боргу, тоді як недостатнє їх використання обмежує можливості розвитку підприємства. У цьому контексті доцільним є використання частини вивільнених фінансових ресурсів для скорочення обсягу позикового капіталу, що сприятиме зниженню фінансового навантаження, підвищенню платоспроможності та зміцненню фінансової незалежності підприємства.

З огляду на наявність позикового капіталу ТОВ «Меблі Сіті» у розмірі 8692,7 тис. грн, доцільним є його часткове скорочення за рахунок вивільнених коштів. При зменшенні позикового капіталу на 15 % його обсяг скоротиться на 1303,9 тис. грн і становитиме 7388,8 тис. грн. Це дозволить знизити фінансове навантаження на підприємство, скоротити витрати на обслуговування боргу та підвищити рівень фінансової стійкості.

Узагальнення результатів впровадження запропонованих заходів свідчить про їх значний економічний ефект.

Таблиця 3.1

Економічний ефект від впровадження заходів щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «Меблі Сіті»

Показник	Значення, тис. грн
Вивільнення коштів за рахунок скорочення запасів	2657,4
Спрямування коштів на підвищення ліквідності	1328,7
Економія витрат	847,4
Приріст доходів	2767,5
Скорочення позикового капіталу	1303,9
Загальний приріст прибутку	3614,9
Чистий прибуток після впровадження заходів	4396,1

За рахунок зниження витрат на 847,4 тис. грн та збільшення доходів на 2767,5 тис. грн загальний приріст прибутку становитиме 3614,9 тис. грн. Відповідно, чистий прибуток підприємства може зрости з 781,2 тис. грн до 4396,1 тис. грн. Це свідчить про значний потенціал підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансового потенціалу підприємства без необхідності залучення додаткових зовнішніх джерел фінансування.

Таким чином, реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ліквідності, прибутковості та фінансової стійкості ТОВ «Меблі Сіті», що є важливою передумовою забезпечення його стабільного функціонування та розвитку в сучасних умовах господарювання.

3.3. Вдосконалення системи фінансового планування для формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі

У сучасних умовах нестабільного економічного середовища фінансове планування виступає одним із ключових інструментів управління підприємством, що забезпечує ефективне формування, розподіл і використання фінансових ресурсів. Саме якість фінансового планування значною мірою визначає рівень фінансового потенціалу підприємства, його здатність до стабільного функціонування, розвитку та адаптації до змін зовнішнього середовища. У цьому контексті вдосконалення системи фінансового планування ТОВ «Меблі Сіті» є важливою передумовою підвищення ефективності його діяльності та зміцнення фінансового потенціалу.

Фінансове планування на підприємстві охоплює комплекс взаємопов'язаних процесів, що включають розробку системи фінансових планів і бюджетів, прогнозування доходів і витрат, визначення потреб у фінансових ресурсах, а також забезпечення їх раціонального розподілу та

ефективного використання. Воно виступає важливим елементом системи фінансового менеджменту, оскільки забезпечує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень і сприяє досягненню стратегічних та тактичних цілей підприємства. Завдяки фінансовому плануванню забезпечується узгодженість між окремими напрямками діяльності підприємства, оптимізується структура фінансових потоків і підвищується рівень керованості фінансовими процесами [11].

Сутність фінансового планування проявляється також у його здатності виконувати координаційну, контрольну та прогностичну функції. Координаційна функція полягає в узгодженні фінансових показників із виробничими, збутовими та інвестиційними планами підприємства. Контрольна функція забезпечує моніторинг виконання фінансових планів, своєчасне виявлення відхилень та прийняття коригувальних заходів. Прогностична функція дозволяє оцінити майбутній фінансовий стан підприємства, передбачити можливі ризики та визначити напрями їх мінімізації. У результаті ефективного фінансового планування створює умови для підтримання платоспроможності, забезпечення фінансової стійкості та формування достатнього рівня фінансового потенціалу.

Разом з тим проведений аналіз діяльності ТОВ «Меблі Сіті» свідчить про наявність низки недоліків у функціонуванні системи фінансового планування, які стримують ефективність використання фінансових ресурсів. Зокрема, відсутність достатньо деталізованого та системного прогнозування грошових потоків призводить до неузгодженості між надходженнями та витратами коштів, що, у свою чергу, зумовлює виникнення касових розривів та ускладнює виконання поточних зобов'язань. Недостатній рівень контролю за витратами обмежує можливості їх оптимізації та сприяє зростанню витратомісткості діяльності підприємства.

Крім того, спостерігається певна неузгодженість між окремими складовими фінансового планування, що проявляється у відсутності чіткої взаємодії між плануванням доходів, витрат, грошових потоків та потреб у

фінансових ресурсах. Це призводить до дисбалансів у фінансовій діяльності, зниження ефективності використання капіталу та погіршення загального фінансового стану підприємства. Додатковим свідченням недосконалості системи фінансового планування є надмірна концентрація фінансових ресурсів у запасах, що вказує на неефективне планування потреб у оборотному капіталі та недостатній рівень управління його структурою.

У сукупності зазначені проблеми негативно впливають на рівень ліквідності, фінансової стійкості та прибутковості підприємства, що обмежує можливості формування та нарощення його фінансового потенціалу. Це обумовлює необхідність удосконалення системи фінансового планування, зокрема шляхом впровадження більш сучасних методів прогнозування, посилення контролю за використанням ресурсів та забезпечення узгодженості між усіма елементами фінансового управління.

Удосконалення системи фінансового планування на підприємстві повинно ґрунтуватися на впровадженні сучасних підходів до управління фінансами, серед яких провідне місце належить бюджетуванню як інтегрованому інструменту координації, контролю та прогнозування фінансової діяльності. Запровадження системи бюджетування передбачає формування цілісної системи взаємопов'язаних бюджетів, що охоплюють усі ключові аспекти функціонування підприємства та забезпечують узгодженість між його стратегічними і оперативними цілями. До таких бюджетів належать бюджет доходів і витрат, бюджет руху грошових коштів, бюджет капітальних інвестицій, а також допоміжні бюджети, які деталізують окремі напрями діяльності. Комплексний характер бюджетування дозволяє не лише планувати фінансові показники, але й встановлювати відповідальність за їх досягнення, що сприяє підвищенню фінансової дисципліни та ефективності управління ресурсами.

Важливою перевагою бюджетування є можливість формування єдиного інформаційного простору для прийняття управлінських рішень, що забезпечує прозорість фінансової діяльності підприємства та підвищує рівень

обґрунтованості фінансових планів. Узгодженість бюджетів між собою дозволяє уникнути дисбалансів у розподілі ресурсів, забезпечити оптимальну структуру фінансових потоків і підвищити ефективність їх використання. Крім того, бюджетування виконує функцію інструменту контролю, оскільки передбачає систематичне порівняння фактичних показників із запланованими та своєчасне виявлення відхилень, що дає змогу оперативно коригувати фінансову політику підприємства.

Особливе значення у системі бюджетування має розробка бюджету грошових потоків, який виступає ключовим інструментом управління ліквідністю підприємства. Формування такого бюджету передбачає прогнозування надходжень і витрат грошових коштів у розрізі певних часових інтервалів, що дозволяє оцінити майбутній фінансовий стан підприємства та своєчасно виявити можливі диспропорції між грошовими потоками. Завдяки цьому підприємство отримує можливість завчасно реагувати на потенційний дефіцит ліквідності, планувати залучення додаткових фінансових ресурсів або оптимізувати структуру витрат.

Використання бюджету грошових потоків сприяє більш ефективному управлінню розрахунками з контрагентами, оскільки дозволяє оптимізувати строки платежів і надходжень, узгодити їх із реальними фінансовими можливостями підприємства та уникнути затримок у виконанні зобов'язань. Зокрема, на основі аналізу грошових потоків можна визначити оптимальні умови розрахунків із постачальниками та покупцями, що забезпечить підвищення платоспроможності та зміцнення ділової репутації підприємства. Крім того, ефективне управління грошовими потоками сприяє формуванню резерву ліквідності, який може бути використаний для фінансування поточної діяльності або реалізації інвестиційних проєктів.

Важливим напрямом удосконалення фінансового планування є підвищення точності прогнозування доходів і витрат, що виступає необхідною умовою забезпечення стабільності фінансових результатів і формування фінансового потенціалу підприємства. Якісне прогнозування дозволяє не

лише визначити очікувані обсяги фінансових ресурсів, але й своєчасно виявити можливі ризики та сформувані обґрунтовані управлінські рішення щодо їх мінімізації. У цьому контексті доцільним є використання сучасних методів економічного аналізу, зокрема трендового, факторного та сценарного підходів, які забезпечують комплексну оцінку впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на фінансові результати діяльності підприємства.

Застосування трендового аналізу дозволяє виявити закономірності зміни доходів і витрат у динаміці, визначити основні тенденції розвитку підприємства та спрогнозувати їх подальший рух. Це особливо важливо в умовах нестабільного економічного середовища, коли необхідно враховувати як короткострокові коливання, так і довгострокові тенденції. Факторний аналіз, у свою чергу, дає змогу оцінити вплив окремих факторів на зміну фінансових показників, що дозволяє ідентифікувати ключові причини відхилень та визначити резерви підвищення ефективності діяльності. Використання сценарного прогнозування забезпечує можливість моделювання альтернативних варіантів розвитку подій залежно від зміни умов господарювання, що сприяє підвищенню гнучкості фінансового планування та готовності підприємства до різних економічних ситуацій.

Комплексне застосування зазначених методів сприяє підвищенню точності фінансових прогнозів, зменшенню рівня невизначеності та підвищенню обґрунтованості планових показників. Це дозволяє підприємству більш ефективно планувати обсяги доходів і витрат, оптимізувати структуру фінансових ресурсів та забезпечити стабільність фінансових результатів у середньо- та довгостроковій перспективі.

З метою підвищення ефективності фінансового планування доцільним є також впровадження системи ключових фінансових показників (КРІ), яка забезпечує можливість комплексної оцінки результатів діяльності підприємства та ефективності використання фінансових ресурсів. Використання КРІ дозволяє сформувані чітку систему орієнтирів для досягнення фінансових цілей, а також забезпечує можливість постійного

моніторингу їх виконання. До таких показників належать індикатори рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та ефективності використання капіталу.

Впровадження системи КРІ сприяє підвищенню прозорості фінансової діяльності підприємства, оскільки дозволяє об'єктивно оцінювати результати роботи як підприємства в цілому, так і окремих структурних підрозділів. Крім того, це створює основу для побудови ефективної системи фінансового контролю, яка передбачає регулярне порівняння фактичних показників із запланованими та своєчасне виявлення відхилень. У результаті підприємство отримує можливість оперативно реагувати на негативні тенденції, коригувати фінансову політику та підвищувати ефективність використання ресурсів.

Одним із ключових напрямів підвищення ефективності фінансового планування є його інтеграція з іншими функціональними підсистемами підприємства, зокрема виробництвом, збутом і постачанням. Такий підхід забезпечує формування єдиного узгодженого планового простору, в межах якого фінансові показники безпосередньо пов'язані з операційними параметрами діяльності. У результаті досягається синхронізація обсягів виробництва, рівня запасів, політики закупівель та збутових стратегій із фінансовими можливостями підприємства. Це дозволяє мінімізувати ризики виникнення дисбалансів між потребою у фінансових ресурсах і джерелами їх покриття, підвищити ефективність управління оборотним капіталом та забезпечити раціональне використання ресурсів. Крім того, інтеграція фінансового планування з операційними процесами сприяє більш точному визначенню потреб у фінансуванні та підвищує обґрунтованість управлінських рішень.

Важливим аспектом у контексті формування фінансового потенціалу підприємства є розвиток довгострокового фінансового планування, що реалізується через формування фінансової стратегії. Така стратегія виступає основою для визначення пріоритетів розвитку підприємства, обсягів і напрямів інвестування, оптимальної структури капіталу та джерел

фінансування. Вона дозволяє не лише прогнозувати майбутні фінансові результати, але й формувати стійкі конкурентні переваги шляхом раціонального розподілу ресурсів між різними напрямками діяльності. Довгострокове фінансове планування забезпечує узгодження стратегічних цілей із поточними можливостями підприємства, сприяє підвищенню інвестиційної привабливості та створює передумови для стабільного зростання фінансового потенціалу. В умовах динамічного зовнішнього середовища така стратегічна орієнтація дозволяє підприємству своєчасно адаптуватися до змін і зберігати фінансову стійкість.

Не менш важливим напрямом удосконалення фінансового планування є впровадження сучасних інформаційних технологій, які істотно розширюють можливості управління фінансовими процесами. Автоматизація процедур планування, аналізу та контролю забезпечує підвищення точності розрахунків, оперативність обробки інформації та зниження ймовірності помилок, пов'язаних із людським фактором. Використання спеціалізованих програмних продуктів дозволяє інтегрувати дані з різних підсистем підприємства, формувати комплексні фінансові моделі та здійснювати багатоваріантне прогнозування. Це, у свою чергу, сприяє підвищенню якості управлінських рішень і дозволяє більш ефективно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища.

Крім того, інформаційні технології створюють можливості для впровадження системи оперативного фінансового моніторингу, що забезпечує постійний контроль за виконанням фінансових планів і своєчасне виявлення відхилень. Це підвищує прозорість фінансової діяльності підприємства, сприяє посиленню фінансової дисципліни та забезпечує більш ефективне використання фінансових ресурсів. У сукупності інтеграція фінансового планування з іншими функціональними напрямками, розвиток стратегічного підходу та використання сучасних інформаційних технологій формують цілісну систему управління фінансами, яка є основою для зміцнення

фінансового потенціалу підприємства та забезпечення його довгострокового розвитку.

Реалізація запропонованих заходів щодо вдосконалення системи фінансового планування дозволить досягти суттєвих позитивних результатів. Зокрема, очікується підвищення рівня ліквідності підприємства за рахунок оптимізації грошових потоків, зниження витрат завдяки більш ефективному контролю, а також зростання прибутковості діяльності внаслідок підвищення ефективності використання фінансових ресурсів. Крім того, покращення якості фінансового планування сприятиме зміцненню фінансової стійкості підприємства та підвищенню його конкурентоспроможності.

Таким чином, вдосконалення системи фінансового планування є необхідною умовою формування фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті». Комплексне впровадження сучасних методів планування, бюджетування, прогнозування та фінансового контролю дозволить підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами, забезпечити стабільність діяльності підприємства та створити передумови для його подальшого розвитку.

ВИСНОВКИ

Фінансовий потенціал підприємства є складною та багатовимірною економічною категорією, що визначає можливості ефективного функціонування суб'єкта господарювання, його фінансову стійкість і здатність до довгострокового розвитку. В умовах нестабільного зовнішнього середовища його роль істотно зростає, оскільки саме фінансовий потенціал формує здатність підприємства адаптуватися до змін, мінімізувати ризики та досягати стратегічних цілей.

Проведений теоретичний аналіз засвідчив відсутність єдиного підходу до трактування сутності фінансового потенціалу, що пояснюється його комплексним характером. Узагальнення наукових підходів дозволяє визначити його як поєднання фінансових ресурсів, можливостей їх ефективного використання та результатів фінансової діяльності. Такий підхід дає змогу розглядати фінансовий потенціал як динамічну систему, що формується під впливом управлінських рішень і спрямована на досягнення стратегічних цілей підприємства.

Фінансовий потенціал виконує низку важливих функцій, серед яких забезпечувальна, інвестиційна, стабілізаційна та розвиваюча. Їх реалізація забезпечує безперервність діяльності, можливість здійснення інвестицій, підтримання фінансової рівноваги та довгостроковий розвиток підприємства. Ефективність реалізації цих функцій залежить від дотримання принципів ефективності, збалансованості, адаптивності та цільової спрямованості.

Структурно фінансовий потенціал формується як система взаємопов'язаних елементів, що включає фінансові ресурси, показники ліквідності, фінансової стійкості, інвестиційні можливості та результати діяльності. Важливу роль відіграє управлінська складова, яка визначає ефективність фінансового менеджменту на підприємстві.

Фактори формування фінансового потенціалу поділяються на зовнішні та внутрішні. Зовнішні (макроекономічна ситуація, інфляція, податкова

політика, стан фінансового ринку) визначають загальні умови діяльності, тоді як внутрішні (структура капіталу, рівень витрат, ефективність управління, фінансова політика) безпосередньо впливають на рівень фінансового потенціалу. Саме внутрішні чинники відіграють ключову роль у його формуванні.

У другому розділі було здійснено комплексну оцінку фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті» за 2023–2025 рр. Встановлено, що підприємство демонструє зростання обсягів фінансових ресурсів, особливо у 2025 році, що свідчить про розширення діяльності. Позитивним є домінування власного капіталу, що забезпечує фінансову незалежність і знижує ризики.

Водночас динаміка позикового капіталу є нестабільною: його скорочення у 2024 році змінилося зростанням у 2025 році. Така ситуація може свідчити про зміну фінансової стратегії підприємства у напрямі більш активного використання зовнішніх джерел фінансування. Хоча це створює додаткові можливості для розвитку, водночас зростає рівень фінансових ризиків, що потребує ефективного управління позиковими ресурсами.

Аналіз фінансової стійкості показав суперечливі результати. З одного боку, відносні показники (коефіцієнт автономії, фінансової стабільності, фінансового ризику) свідчать про достатньо високий рівень фінансової незалежності та наявність запасу фінансової міцності. З іншого боку, визначення типу фінансової стійкості на основі забезпеченості запасів джерелами фінансування показало кризовий стан підприємства протягом усього досліджуваного періоду. Це обумовлено дефіцитом власного оборотного капіталу для покриття запасів, що змушує підприємство залучати короткострокові позикові кошти та збільшує залежність від кредиторів. Така ситуація є одним із ключових ризиків для фінансового потенціалу підприємства.

Дослідження структури активів показало, що підприємство функціонує практично виключно за рахунок оборотних активів, частка яких перевищує 99 %. Це є характерним для торговельних підприємств, однак свідчить про

відсутність інвестицій у довгострокові активи, що може обмежувати стратегічний розвиток у майбутньому. Водночас спостерігається стійке зростання загального обсягу активів, що позитивно впливає на ресурсну базу підприємства.

Особливу увагу слід звернути на структуру оборотних активів, яка є недостатньо збалансованою. Домінуючу частку займають запаси (понад 90 %), що забезпечує безперервність операційної діяльності, проте негативно впливає на ліквідність і оборотність коштів. Частка грошових коштів та інших високоліквідних активів залишається вкрай низькою, що обмежує фінансову гнучкість підприємства та його здатність своєчасно виконувати поточні зобов'язання.

Аналіз ліквідності та платоспроможності підтвердив наявність проблем у короткостроковому фінансовому забезпеченні діяльності. Незважаючи на високий рівень коефіцієнта загальної ліквідності, що формально свідчить про достатність оборотних активів, показники абсолютної та швидкої ліквідності є критично низькими. Це означає, що підприємство не має достатнього обсягу швидколіквідних активів для негайного погашення зобов'язань, що підвищує ризик втрати платоспроможності. Додатково погіршує ситуацію невиконання окремих умов ліквідності балансу у 2025 році.

Водночас результати аналізу ефективності діяльності підприємства свідчать про позитивні тенденції. Незважаючи на зниження доходів у 2024 році, у 2025 році підприємство змогло не лише відновити, а й суттєво наростити обсяги реалізації. Зростання доходів супроводжується збільшенням витрат, однак темпи зростання доходів є вищими, що забезпечує підвищення прибутковості діяльності. Чистий прибуток підприємства демонструє стабільне зростання протягом усього періоду.

Позитивною є також динаміка показників рентабельності, що свідчить про підвищення ефективності використання як власного, так і позикового капіталу. Зростання рентабельності реалізації, капіталу та власного капіталу

вказує на покращення операційної та фінансової ефективності підприємства, що є важливим фактором зміцнення його фінансового потенціалу.

У процесі дослідження встановлено, що ключовими стримуючими факторами розвитку фінансового потенціалу підприємства є надмірна концентрація ресурсів у запасах, недостатній рівень ліквідності, зростання витрат, відносно невисока ефективність використання капіталу та обмежена інвестиційна активність. Водночас саме ці проблемні аспекти формують основу для визначення внутрішніх резервів зміцнення фінансового потенціалу, що мають практичне значення для підвищення результативності діяльності підприємства.

Одним із пріоритетних напрямів є оптимізація структури оборотних активів, насамперед шляхом скорочення надлишкових запасів. Зменшення їх обсягу сприятиме вивільненню значної частини фінансових ресурсів, що можуть бути спрямовані на підвищення ліквідності, зниження боргового навантаження або фінансування розвитку. Це, у свою чергу, забезпечить прискорення оборотності капіталу, підвищить ефективність його використання та забезпечить фінансову стійкість підприємства.

Важливим напрямом є також підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства шляхом удосконалення управління грошовими потоками. Забезпечення їх збалансованості, синхронізації надходжень і витрат, а також формування достатнього обсягу високоліквідних активів дозволяє мінімізувати ризики фінансових ускладнень і забезпечити стабільність функціонування підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Оптимізація витратної політики ТОВ «Меблі Сіті» є одним із найбільш доступних і ефективних резервів підвищення прибутковості. Раціоналізація витрат, впровадження системи бюджетування, контролінгу та постійного моніторингу їх структури дозволяють знизити витратомісткість діяльності та підвищити прибутковість без залучення додаткових фінансових ресурсів. Це

робить управління витратами одним із найбільш ефективних інструментів зміцнення фінансового потенціалу.

Вагомим напрямом є підвищення доходності діяльності підприємства, що досягається за рахунок розширення обсягів реалізації, активізації маркетингової діяльності та розвитку сучасних каналів збуту, зокрема електронної комерції. Поєднання заходів щодо зростання доходів і скорочення витрат забезпечує синергійний ефект, що суттєво підвищує загальну ефективність господарювання.

Окремим напрямом виступає оптимізація структури джерел фінансування. Раціональне співвідношення між власним і позиковим капіталом сприяє зниженню фінансових ризиків, скороченню витрат на обслуговування боргу та підвищенню фінансової незалежності підприємства. Використання вивільнених ресурсів для часткового погашення зобов'язань дозволяє зміцнити фінансову стійкість і покращити ключові фінансові показники.

Значну увагу у розділі приділено вдосконаленню системи фінансового планування як базового інструменту формування фінансового потенціалу. Впровадження системи бюджетування, фінансового прогнозування, а також використання сучасних методів аналізу (трендового, факторного, сценарного) забезпечить підвищення обґрунтованості управлінських рішень та ефективності використання фінансових ресурсів. Формування інтегрованої системи фінансового планування сприятиме узгодженню фінансових і операційних процесів, що є необхідною умовою досягнення стабільних результатів діяльності.

Крім того впровадження системи ключових показників ефективності (KPI), автоматизація фінансових процесів та інтеграція фінансового планування з іншими функціональними підсистемами підприємства дозволять підвищити прозорість управління, посилити фінансовий контроль і забезпечити своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища.

Узагальнення розрахунків економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів свідчить про їх високу результативність. Зокрема, очікується суттєве зростання прибутку, підвищення ліквідності та зниження фінансового навантаження. Це підтверджує, що реалізація визначених напрямів не лише покращує поточний фінансовий стан підприємства, але й створює передумови для його довгострокового розвитку.

Таким чином, результати проведеного дослідження доводять, що підвищення фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті» можливе за рахунок комплексної реалізації внутрішніх резервів, які охоплюють оптимізацію активів, удосконалення управління витратами та доходами, підвищення ефективності використання капіталу та розвиток системи фінансового планування. Запропоновані заходи мають практичну спрямованість і можуть бути використані підприємством для підвищення ефективності діяльності, зміцнення фінансової стійкості та забезпечення стабільного розвитку в умовах сучасних економічних викликів.

Список використаних джерел

1. Акімова О., Петченко М. Аналітична оцінка рівня фінансового потенціалу підприємств в сучасних умовах. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 8. С. 5–10. <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-8-1>
2. Ареф'єва О. В., Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. Економічні аспекти механізму управління фінансовим потенціалом підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 35. Ч. 2. С. 47–52.
3. Богма О., Камінський С., Гутник П. Фінансовий потенціал підприємства: методика оцінювання. *Scientia fructuosa*. 2022. Т. 142. № 2. С. 36–47. [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)03](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)03)
4. Бова В. А. Сутність фінансового потенціалу підприємства. *Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених*. 2017. Вип. 11. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22586>
5. Бова В. А., Хринюк О. С. Сутність фінансового потенціалу підприємства. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2017. Вип. 11.
6. Височанська А. Фінансовий потенціал інститутів спільного інвестування в контексті боргової безпеки України. *Економіка та суспільство*. 2025. № 81. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-163>.
7. Гайбура Ю. А. Фінансово-економічний потенціал підприємства: сутність і значення в умовах негативних впливів. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2025. № 47. С. 166–170. <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-2.23>
8. Гребенікова О. В., Денисова Т. В., Іваницький Д. С. Аналіз методів оцінювання фінансового потенціалу підприємства. *Часопис економічних реформ*. 2021. № 4. С. 62–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Cher_2021_4_12
9. Гринчуцький В. І., Блащак Б. Я. Теоретичні аспекти формування

- механізму нарощення фінансового потенціалу підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 3. С. 177–182.
10. Дараган А. В., Геворкян А. Ю. Формування складників фінансового потенціалу підприємства. *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 55–58.
<https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-10>
 11. Демчишак Н. Б., Шевчук Р. С., Онофрійчук А. О. Фінансовий потенціал розвитку підприємств інформаційно-комунікаційної сфери в умовах воєнного стану та вартісно орієнтованого управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 11. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.11.67>
 12. Дергалюк Б., Деркач Н. Фінансове планування на підприємстві: сутність, проблеми та оптимізація. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-19>
 13. Доценко І. Формування фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства з позиції стратегічного підходу. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. Т. 324. № 6. С. 284–290.
<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-48>
 14. Житар М. О., Ярова Л. С. Елементи механізму підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. № 11. С. 347–355.
 15. Журавльова І. Методологія оцінювання фінансового потенціалу підприємств в умовах інтелектуалізації економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-77>
 16. Завідна Л. Д. Оцінка фінансового потенціалу підприємства готельного господарства. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 109–114.
<https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-20>
 17. Завора О. Потенціал підприємства: сутність та ідентифікація його складових. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-70>
 18. Іщенко Н. Методичні підходи до оцінювання фінансового потенціалу

- підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-53>
19. Іщенко Н. А. Фінансовий потенціал організації виробництва: навч. посіб. Кропивницький: Ексклюзив-Систем, 2021. 131 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/11040>
 20. Кавтиш О. П., Чепурний Д. О. Аналіз підходів до управління фінансовим потенціалом підприємств в умовах зростання невизначеності. *Economic Synergy*. 2023. № 2 (8). С. 159–176.
 21. Ковальчук Н. Оцінка фінансового потенціалу підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-33>
 22. Костирко Л. А., Соломатіна Т. В., Чернодубова Е. В. Оцінка впливу фінансового потенціалу на вибір стратегії розвитку аграрних підприємств. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2022. № 6 (276). С. 67–74.
 23. Крилов Д. В. Структура та принципи фінансово-економічного потенціалу підприємства в сучасних умовах. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія «Економіка та управління»*. 2024. № 14. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-14-04-09>
 24. Криловський В. Підвищення фінансового потенціалу інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. *Економіка, підприємництво, менеджмент*. 2024. Том 11, № 2. <https://doi.org/10.56318/eem2024.02.065>
 25. Купира М. І., Колтунович О. В., Сокол Х. Я. Фінансовий потенціал підприємства: формування та детермінанти нарощення. *Економічний форум*. 2021. № 1 (1). С. 127–134.
 26. Кучин А. Умови формування нового погляду на механізм фінансового планування в сучасному політико-економічному середовищі України. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2025. № 1 (60). DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.60.2025.4624>

- 27.Ляхович Л. А. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та управління. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 22. С. 92–98.
- 28.Маматова Л. Ш. Оптимізація структури капіталу та її вплив на потенціал підприємства. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки*. 2017. № 34. С. 299–305.
<https://doi.org/10.31498/2225-6725.34.2017.129302>
- 29.Марусяк Н. Л. Фінансова політика підприємства як інструмент забезпечення його фінансової стійкості в умовах економічної невизначеності. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2026. Випуск 2 (85). С. 42-47. URL: https://business-navigator.ks.ua/journals/2026/85_2026/9.pdf
- 30.Марусяк Н. Л.(2025). Забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану та економічної турбулентності. *Сталий розвиток економіки*, (5 (56), 483-488. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-56-66>
- 31.Марусяк Н.Л., Бак Н.А. Фінансова безпека підприємства та загрози її втрати в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 109–113. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5132&i=17>
- 32.Марченко В. М., Бондар А. І. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11.
<https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.4>
- 33.Нагорнюк О. В. Функції та принципи систематизації елементів фінансового потенціалу підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2017. Вип. 13. С. 145–151.
- 34.Олександренко І. В. Складові формування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств. *Бізнес Інформ*. 2025. № 8. С. 409–417. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-8-409-417>
- 35.Педченко Н. С., Луценко О. І., Космін В. Р., Шибковський Д. І., Дерпач І. Ф. Науково-методичні підходи до управління підприємством в умовах

- невизначеності на основі комплексної оцінки його фінансового потенціалу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2023. № 2. С. 7–14. URL: <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/174/164>
- 36.Пілецька С. Т., Васюткіна Н. В., Білоус Н. П. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства в умовах економіки знань. *Бізнес Інформ*. 2024. № 1. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-1_0-pages-241_248.pdf
- 37.Плиса В. Й., Мунтян Б. В., Цюпка А. В. Управління фінансовим потенціалом підприємства в соціально-економічних реаліях воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3794/4363>
- 38.Сидорчук І., Рогатюк В. Теоретико-методичні засади управління фінансовим потенціалом підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 1. С. 41–47. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-5>
- 39.Терещенко А. Аналіз діючої практики формування фінансового потенціалу на підприємствах торгівлі України. *Економічний аналіз*. 2024. Вип. 34 (3). URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/6109>
- 40.Терещенко А. Вдосконалення інформаційного забезпечення формування фінансового потенціалу підприємства торгівлі. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-43>
- 41.Чопко Н., Соболта В. ІТ-інструменти в стратегічному управлінні потенціалом підприємства. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 8 (08). С. 256–260. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/260/248>
- 42.Шаравара Р., Кононенко Ж. Фінансовий потенціал підприємства: етапи

моделювання та діагностики. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. Т. 324. № 6. С. 118–122.
<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-19>

43. Швиданенко О., Швиданенко В. Фінансовий потенціал компанії: сутність, форми прояву та управління в умовах зростаючої нестабільності та невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-78>

Анотація

Гатеж Ю. Р. Фінансовий потенціал розвитку підприємства та його оцінка. Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 - Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Чернівці, 2026. 79 с.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні засади формування та розвитку фінансового потенціалу підприємства, розкрито його сутність, структуру та основні фактори впливу. Узагальнено методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу та визначено особливості його формування в сучасних умовах господарювання. Проведено оцінку фінансового потенціалу ТОВ «Меблі Сіті» на основі аналізу фінансових ресурсів, фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності та ефективності діяльності підприємства. Виявлено основні проблеми та резерви зміцнення фінансового потенціалу товариства. Запропоновано напрями підвищення фінансового потенціалу підприємства, що передбачають оптимізацію структури активів, удосконалення управління фінансовими ресурсами та розвиток системи фінансового планування.

Ключові слова: фінансовий потенціал, фінансові ресурси, фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, ефективність діяльності.

Summary

Yuliia Hatezh. Financial potential of enterprise development and its assessment. Qualification work for obtaining the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 - Finance, banking, insurance and stock market. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2026. 79 c.

The qualification thesis investigates the theoretical foundations of the formation and development of an enterprise's financial potential, revealing its essence, structure, and key influencing factors. Methodological approaches to assessing financial potential are generalized, and the peculiarities of its formation under modern business conditions are identified. An assessment of the financial potential of LLC "Meбли City" was carried out based on an analysis of the company's financial resources, financial stability, liquidity, solvency, and operational efficiency. The main problems and reserves for strengthening the company's financial potential were identified. Directions for enhancing the enterprise's financial potential are proposed, including optimization of the asset structure, improvement of financial resource management, and development of the financial planning system.

Keywords: financial potential, financial resources, financial stability, liquidity, solvency, operational efficiency.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Юлія ГАТЕЖ